

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ
ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನದ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ವರದಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

2025ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ-12
(ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ವರದಿ - ಸಿವಿಲ್)

ಪರಿವಿಡಿ

ವಿವರಗಳು	ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಮುನ್ನುಡಿ		v
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಾರಾಂಶ		vii
ಅಧ್ಯಾಯ I		
ಪರಿಚಯ		
ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಚಿತ್ರಣ	1.1	1
ಸಂಘಟನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	1.2	2
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು	1.3	2
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು	1.4	3
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು	1.5	3
ಕೃತಜ್ಞತೆ	1.6	4
ವರದಿಯ ರಚನೆ	1.7	4
ಅಧ್ಯಾಯ II		
ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ		
ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು	2.1	5
ಅನುಷ್ಠಾನ ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	2.2	12
ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ	2.3	14
ಅಧ್ಯಾಯ III		
ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ		
ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	3.1	17
ಗ್ರಾಮವಾರು ವ್ಯಾಪ್ತಿ	3.2	19
ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ಸ್ಥಿತಿ	3.3	20
ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ	3.4	22
ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	3.5	24
ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಸಮಯ	3.6	27
ಒಪ್ಪಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ	3.7	28
ಪರಿಷ್ಕಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ	3.8	31
ಬಹುಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ	3.9	37
ನಿಗದಿತ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು	3.10	45
100 ದಿನಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ	3.11	46

ಅಧ್ಯಾಯ IV		
ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ		
ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ	4.1	49
ಅಧ್ಯಾಯ V		
ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು		
ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ	5.1	57
ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ	5.2	62
ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ	5.3	62
ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸದಿರುವುದು.	5.4	63
ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ	5.5	64
ಕುಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸದಿರುವುದು.	5.6	66
ಅಧ್ಯಾಯ VI		
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ		
ರಾಜ್ಯದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ವಿಧಗಳು	6.1	67
ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸುರಕ್ಷತೆ	6.2	68
ಅಸಮರ್ಪಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಕ್ರಮಗಳು	6.3	69
ವಿವರವಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ನೀತಿಯ ಕೊರತೆ	6.4	70
ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆ	6.5	73
ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	6.6	78
ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು	6.7	83
ಅಧ್ಯಾಯ VII		
ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು		
ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ-6	7.1	85
ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಮಿಷನ್‌ನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು	7.2	86
ಅನುಬಂಧಗಳು		93
ಪದಕೋಶ		101

ಅನುಬಂಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಅನುಬಂಧ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.1	ಮಾದರಿ ಘಟಕಗಳ ವಿವರಗಳು	93
3.1	ವರದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದ ವಿವರಗಳು	94
3.2	ನಿಗದಿತ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ	96
5.1	ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಿವರಗಳು	97
5.2	ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯತಾಂಕಗಳ ವಿವರಗಳು	98
6.1	ಐಒಟಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವರಗಳು	99

2024 ಮಾರ್ಚ್ 31 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯತ್ರಂಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಕಪರಿಶೋಧಕರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ 151 (2)ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್' ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೇಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯು 2019 ರಿಂದ 2024ರ ಅವಧಿಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಜೂನ್ 2024 ರಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2024 ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೇಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಲೇಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಧಿಯ ಹೊರಗಿನ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಈ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹಗಳಿಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಆವೃತ್ತಿಯೇ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಾರಾಂಶ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಾರಾಂಶ

ಸಿಎಜಿರವರು ಈ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು?

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ (ಜೆಜಿಎಂ) ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರು (ಸಿಎಜಿ) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು(ಪಿಎ) ನಡೆಸಿದರು. 2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯತ್ಮಕ ಮನೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ (ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ) ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಿಷನ್ ಪೂರೈಸಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಹೊಂದಿದೆ. ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟವು ದಿನಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ತಲಾ 55 ಲೀಟರ್ (ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ) ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು (ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ BIS 10500) ಅನುಸರಿಸುವುದು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ :

ನಿಗದಿತ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು, ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ 2019-20 ನಿಂದ 2023-24 ಅವಧಿಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ, ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯೂ ಸಹ ಈ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದವು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು

ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು

ಕಡ್ಡಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಜಲ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೆಜಿಎಂನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು (ವಿಎಪಿ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಬೇಸ್ ಲೈನ್ ದತ್ತಾಂಶದ ತಯಾರಿಕೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲ ನಕ್ಷೆ, ಒಮ್ಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಅಂತರ್ಜಲದ ದತ್ತಾಂಶ, ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಹಣಕಾಸು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಂತಹ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಎಪಿಗಳು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. 14 ವಿಎಪಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳಾದ ಒ ಅಂಡ್ ಎಂ ಯೋಜನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ, ವಿಳಂಬದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಎಪಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿಎಪಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್ (ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ) ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ನಂತರ ವಿವಿಧ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದು, ವಿವಿಧಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಡಿಎಪಿ) ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು, ಯೋಜನಾ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತದೆ.

2019-20 ಮತ್ತು 2023-24 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ 12 ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಮೂರು ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಒಂದರಿಂದ ಆರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಏಳರಿಂದ ಹನ್ನೊಂದು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದವು. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಹು ಇಲಾಖೆಗಳ ಪಾಲಿಗ್ಲುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಹಣಕಾಸು, ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಏಕೀಕರಣದ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-6.3ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಬಹುದಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ ಗ್ರಾಮೀಣ (ಎಸ್‌ಬಿಎಂಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ/ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಯಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಲಮೂಲಗಳ ರಚನೆ/ವರ್ಧನೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿದೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 13 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ವಿವಿಧ ಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ 13 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವು. ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ದುರ್ಬಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಿಯೋಜನೆಯಂತೆಯೇ ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಎಸ್‌ಎಗಳು) ನಿಯೋಜನೆಯೂ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು.

ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಮಿಷನ್ ಅವಧಿಯು 31 ಮಾರ್ಚ್ 2024 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಂಡರೂ, ರಾಜ್ಯವು ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲಾದ 72.14 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ 24.52 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ (34 ಪ್ರತಿಶತ) ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳ ಕೊರತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ಸಂಭವಿಸಿತು. ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಯು ₹1.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ 'ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 21 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು 100 ಪ್ರತಿಶತ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆಯೆಂದು ವರದಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಂಚೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಇಂಚೂರು ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ 435 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು ಇತರ ಘಟಕಗಳ ಜೊತೆಗೆ 50 ಕೆಎಲ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ (ಒಎಚ್‌ಟಿ) ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಒಎಚ್‌ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯು 2024ರ ಮೇ ತಿಂಗಳ ವೇಳೆಗೆ ತೆರೆದ ಬಾವಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ₹60.41 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದು, 435 ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೊಕರ್ಣ ಬಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಧರ್ಮಪುರ ಗ್ರಾಮದ 239 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ₹51.86 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. 239 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವಿಫಲವಾದ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕಾಮಗಾರಿ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಥವಾ ಮೂಲ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದರೆ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ₹24,819.48 ಕೋಟಿ (ಶೇಕಡಾ 45) ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಾಜ್ಯವು ಕೇವಲ ₹11,189 ಕೋಟಿ ಪಡೆಯಿತು. ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯು ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ಕಡಿಮೆ ನಿಯೋಜನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿತ್ತು. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯು 2019-20 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ಇದ್ದು 2023-24 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಎರಡಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯಾಗದಿರುವುದು, ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಉಪಕರಣಗಳ ಕೊರತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮಿಷನ್ ಸಮುದಾಯದ

ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದ್ದು, ನಿರೀಕ್ಷಿತ ₹1,594.90 ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ₹22.57 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೊರತೆಯಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ 533 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು 2023-24 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು ಕೇವಲ 18 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ 31 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು 48 ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು (ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಇ. ಕೋಲಿ) ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಕೇವಲ 17 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು 4 ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 2019-20 ರಿಂದ 2023-24 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ರೆಫರಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯವು 24-48 ಗಂಟೆಗಳಿಗಿರುವುದರಿಂದ, ಒಂಬತ್ತರಿಂದ 106 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಫಲಿತಂಶ ತೋರಿದ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಅಗತ್ಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ರಾಜ್ಯವು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದು, ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ, ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಮರುಪೂರಣಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಸುಸ್ಥಿರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೊರತಂದಿತು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರದ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಕ್ರಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು. ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎಯಂತಹ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು, ಆಸ್ತಿಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್‌ಗಳ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಥರ್ಡ್-ಪಾರ್ಟಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಟ್ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಮಾನಿಟರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಕೊರತೆಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು ವಿಳಂಬವಾದವು.

ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6 'ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯು 2018-19 ನಿಂದ 2023-24 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಅನೇಕ ಮೂಲಗಳಿಂದ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಹೊರೆಯನ್ನು

ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ಸೀಮಿತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತು.

ನಿರ್ಣಯ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆ, ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6 ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ, ವಿಳಂಬವಾದ ಟೆಂಡರ್, ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಮೂಲ ಕಾರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು, ವಿಭಜಿತ ಯೋಜನೆ, ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕಳಪೆ ನಿಯೋಜನೆ, ಕಳಪೆ ಹಣಕಾಸು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸುಗಳು

ಈ ವರದಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ❖ ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಗಳು, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಮಯಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿಯಬಹುದಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು.
- ❖ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ❖ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಬೇಕು.
- ❖ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅವರ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಟೆಂಡರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ❖ ಜೆಜಿಎಂಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯವು ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ❖ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು, ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಮಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು

ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- ❖ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿರಂತರ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ❖ ತಪ್ಪಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆನ್ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾದ ದತ್ತಾಂಶವು ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪರಿಚಯ

ಅಧ್ಯಾಯ-I

ಪರಿಚಯ

1.1 ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್ ಚಿತ್ರಣ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆಗಸ್ಟ್ 2019ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಿತ ಯೋಜನೆಯಾದ ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿತರಣೆಯ ಏಕೈಕ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪೈಪ್ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 2024ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ದೇಶದ 19.25 ಕೋಟಿಗಳ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಯತತ್ಕ ಮನೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವು ಪೈಪ್ ಮೂಲಕ (ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಪಿ) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಯತತ್ಕ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವು ಮೂರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ 55 ತಲಾ ಲೀಟರ್ (ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ).
- ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಅಂದರೆ, BIS:10500 ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು
- ದೀರ್ಘಾವಧಿ ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು (ಎಫ್‌ಟಿಕೆ) ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಣ್ಗಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಜಿಎಂನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ-1.1ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-1.1: ಜಲ ಜೀವನ ಮಿಷನ್‌ನ ಘಟಕಗಳು

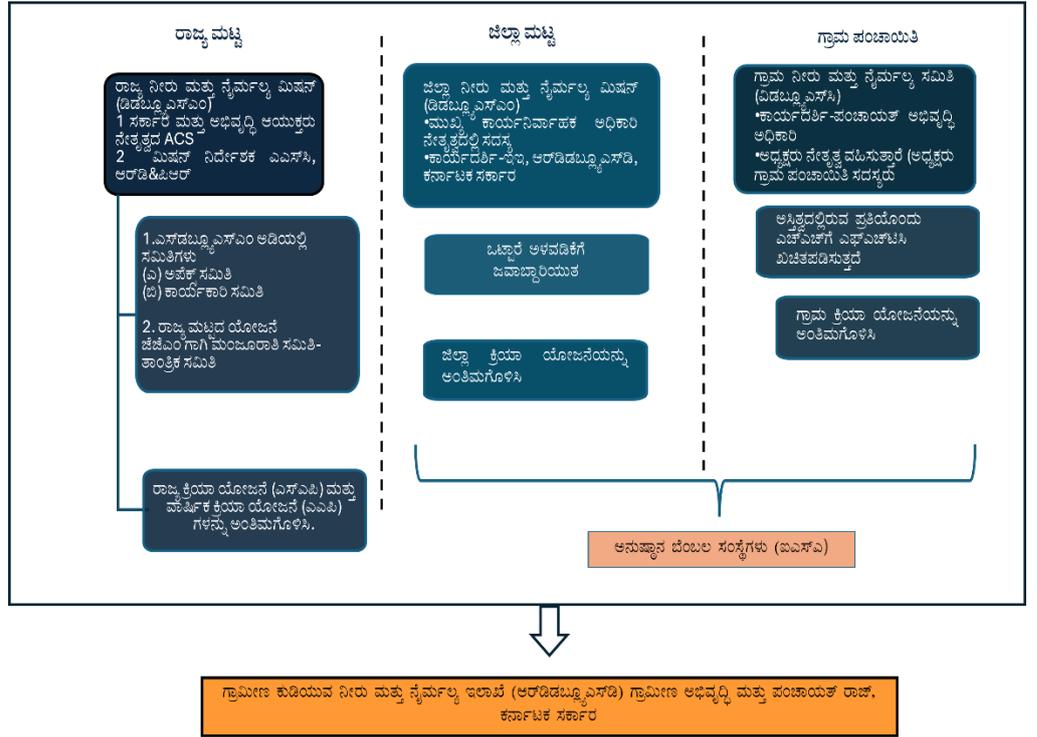

ಆಧಾರ: ಜಿಜಿಎಂ ಕರಪತ್ರ

1.2 ಸಂಘಟನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿಜಿಎಂನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಸಂಘಟಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಹಂತದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಜಿಜಿಎಂನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಆಯುಕ್ತರು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ (ಇಲಾಖೆ) ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರ-1.2ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ-1.2: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿ.ಜಿ.ಎಂನ ಸಂಘಟನಾ ರಚನೆ

ಆಧಾರ: ಜಿಜಿಎಂ ಕರಪತ್ರ

1.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶವು (ಪಿಎ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ.

- ಯೋಜನೆಯ ಸರಿಯಾದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆಯೇ;
- ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯೇ;
- ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ನೀರನ್ನು ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ;
- ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆಯೇ;
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು (ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು) ಊಹಿಸಿದಂತೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ;

1.4 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿವೆ:

- ✓ ಚೆಜೆಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು
- ✓ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು (ಜಿಪಿ) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ (ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ)ಗಳಿಗೆ ಜಾರಿಯಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ
- ✓ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು ಚೌಕಟ್ಟು
- ✓ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು
- ✓ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

1.5 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು 2019-20 ರಿಂದ 2023-24ರವರೆಗಿನ ಚೆಜೆಎಂನ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಆಯ್ದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ, ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಘಟಕಗಳು, ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್ (ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ) ಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡತಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂವಹನ (ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು) ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನೂ ಸಹ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಪಡೆದ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ, ಇ-ಪ್ರಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್, ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹುಡುಗಿಯರು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವಿಕೆ, ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಹ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಘಟಕಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ 'ಐಡಿಯ' ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಏಪ್ರಿಲ್ 2024ರಲ್ಲಿ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಹಂತಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ-1.1ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 23) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-1.1: ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ	ಶೇಕಡಾವಾರು
ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿ ತೋರಿದ ಜಿಲ್ಲೆ	5	2	40
ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಗತಿ ತೋರಿದ ಜಿಲ್ಲೆ	9	2	22
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿ ತೋರಿದ ಜಿಲ್ಲೆ	17	3	18

ಆಧಾರ: ಸಂಯೋಜಿತ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಐಎಮ್‌ಐಎಸ್)

ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (14) ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು (28) ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು (28 ಗ್ರಾಮಗಳು) ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಸಾಧನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು¹ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕಂಡಿಕೆ-

¹ ಐಕೂರು, ಅರಾಬಿಕೊತ್ತನೂರು, ದರಸಗುಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಕಿರಂಗೂರು.

3.2ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳ ಘೋಷಿತ 100 ಪ್ರತಿಶತ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾದ್ಯಚ್ಚಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ 560 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಫಲಾನುಭವಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ, 23 ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳು (ಎಫ್‌ಜಿಡಿಗಳು)² ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ 28 ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1.1ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೂನ್ 27, 2024 ರಂದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಯಿತು. ವರದಿಯನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ 28, 2025 ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಏಪ್ರಿಲ್/ಮೇ 2025ರಲ್ಲಿ ವರದಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು. ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಾದರಿ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿ/ ಗ್ರಾಮೀಣಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡವು 12 ಟೂಲ್ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ (ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿತು.

1.6 ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವು ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತದೆ.

1.7 ವರದಿಯ ರಚನೆ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಅಧ್ಯಾಯ II- ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ

ಅಧ್ಯಾಯ III- ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ IV- ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ V- ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು

ಅಧ್ಯಾಯ VI- ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಧ್ಯಾಯ VII-ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು

² ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಫ್‌ಜಿಡಿ. ಪಾಲುದಾರರ ಅಸಹಕಾರದಿಂದಾಗಿ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ (ಬಿಲ್ಹಾರ್, ಹಾಡಿಗರೆ, ಕೆ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಕಡವಾಡ ಮತ್ತು ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ) ಎಫ್‌ಜಿಡಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ

2.1.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು/ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ

ಜೆಜಿಎಂನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-3.5 ಮತ್ತು 5.4 ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸಶಕ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಸಮುದಾಯದ ಇಚ್ಛೆಯು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಮಾನದಂಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಇಲಾಖೆಗಳು ನಿಜವಾದ ಸಹಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು.

73ನೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ಕಾನೂನು ಘಟಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಯು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (ವಿಎಪಿ) ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಗದು/ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು/ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ನಡವಳಿಗಳು/ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು:

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ 898 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಸೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ³ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳು ಪರಿಸೀಲನೆ ನಡೆಸಿದವು. ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದವು ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪುನರ್ರಚಿಸಲು ವಿಫಲವಾದವು.
- ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಸೀಲನೆಗೊಳಗಾದ 16 ಗ್ರಾಮಗಳು ಜೆಜಿಎಂ ಅನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಎಂಟು⁴ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳು⁵ ಅಂತಹ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.
- ಜೆಜಿಎಂ ಅನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು, ಏಳು⁶ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಮನೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಮೂಲ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

³ ಅನೂರ್, ದೊಡ್ಡಗಂಜನೂರ್, ಹರದನಹಳ್ಳಿ, ಮುದನಾಲ್ ಮತ್ತು ರಾಜನಲ್.

⁴ ಬಸವಂತಪುರ, ಬಿಲ್ಹಾರ್, ಅಡಿಗರೆ, ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ, ಕುತನಹಳ್ಳಿ, ನೆಲಹಳ್ಳಿ, ತಿರುಗನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತೊಲಸಿಕೊಂಬಿ.

⁵ ಅಕ್ಕುಂಜಿ, ಅರ್ಗಾ, ಹಲಗೇರಿ ಮತ್ತು ಕಡವಾಡ.

⁶ ಅರ್ಗಾ, ಡಿಎನ್ ದೊಡ್ಡಿ, ಹುಲಕೋಟಿ, ಹುಂಜನಕೆರೆ, ಕಡವಾಡ, ತೊಲಸಿಕೊಂಬಿ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು.

- ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡ್ಡಾಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೂನ್ಯ (2019-20)ದಿಂದ ಒತ್ತರ ವರೆಗೆ ಇತ್ತು (2022-23).

ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ರಚನೆಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು. ಒಂದು ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಜಿಜಿಎಂನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಸಮುದಾಯದ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಳಪೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಒಂದು ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

ಎಫ್.ಬಿ.ಡಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶೇ. 27ರಷ್ಟು ಜನರು ಸಮುದಾಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ. 32ರಷ್ಟು ಜನರು ಸಮುದಾಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿಜಿಎಂ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಆದಾಗ್ಯೂ, 2024ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ನಂತರ, ಒಟ್ಟು 26,591 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, 25,553 ಹಳ್ಳಿಗಳು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಸರಣೆಯ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲಾ ಬಾಕಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು 12 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೂಲ ಮನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಡಿಪಿಆರ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶದ ಸತ್ಯಾ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಸಭೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಸುತ್ತೋಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳ ನಿರ್ಮಿತ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ತಳಮಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ವಿಳಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಜಿಎಂ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಕಾಲಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ 2024ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನೇಕ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳನ್ನು ಮರು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು (ನಿರ್ಣಯಗಳು, ಸಭೆಯ ದಾಖಲೆಗಳು, ಸಂವಿಧಾನದ ದಿನಾಂಕಗಳು) ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ನಾಲ್ಕು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ ಸಭೆಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ದಾಖಲೆಗಳ ಕೊರತೆಯು ಸಮುದಾಯದ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸ್ಮರಣೆಯ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

2.1.2 ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲ ದತ್ತಾಂಶ ತಯಾರಿಕೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್, ಒಮ್ಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿವೆ.

ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧಗಳು ಗ್ರಾಮದ ನೈಜ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸದಿರಬಹುದು, ಹಾಗೂ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ

ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಶೇಕಡಾ 80ರಷ್ಟು ಜನರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತಾಗ ವಿವಿಧ ಅನಿಮೋದಿಸಬೇಕು. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-3.6 ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ 26,432 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 346 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪರಿಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳು (ಬಸವಂತಪುರ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಹಾರ್) ಸೇರಿವೆ. ಬಿಲ್ಹಾರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪರಿಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಸಂಭವನೀಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.1: ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು

ಕೊರತೆ	ಪರಿಣಾಮ
ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ 26 ವಿವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿತ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿವೆ.	ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ಕೊರತೆಯು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಅಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು 18 ಗ್ರಾಮಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. • ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 15ರಷ್ಟು ಜನರು ಜಿಜಿಎಂ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶೇ. ಐದರಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.	ಜಿಜಿಎಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು, ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಧಿಯ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮುದಾಯ ಮಾಲೀಕತ್ವವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಕಳಪೆ ಅರಿವು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಜಿಜಿಎಂ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಭವನೀಯ ಪ್ರತಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
16 ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿವಿಧಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ.	ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ. ಅನುಮೋದನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಧಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಳಂಬ, ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನವು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.
ಎರಡು ಮತ್ತು 10 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದವು.	ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಪರಿಕರಗಳ ಕೊರತೆಯು ನಿಷ್ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ, ಅನುಚಿತ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಥ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
18 ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿವಿಧಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿವೆ.	ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದ ಆದ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ದ್ವಿಗುಣನ, ನಿಧಿಗಳ ತಪ್ಪು ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ಆಧಾರ: ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲದೆ, ವಿವಿಧಗಳ ಮೂಲದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಅಂತರ್ಜಲದ ದತ್ತಾಂಶ, ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಮ್ಮುಖವಾಗುವಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ

ನಿಬಂಧನೆಗಳಂತಹ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. 14 ವಿವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆ, ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಮುಂಜಾಗತೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಹಿಂದಿನ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿವಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು (ಮೇ 2025) ಬಿಲ್ಡರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬಸವಂತಪುರ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಡರ್ ಎರಡೂ ಗ್ರಾಮಗಳು ವಿವಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಶೋಧನಾ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿತು. ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿವಿಗಳು ಈ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತರವು ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಿಷನ್‌ಗೆ (ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ) ವಿವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು, ನಿಗದಿತ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಕಾರ ವಿವಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನೂಳಗೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ.

2.1.3 ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್‌ನ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್‌ನ (ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ) ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ತಿಳಿದು ನಂತರ ವಿವಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಿವಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಡಿಎಪಿ) ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ, ಗ್ರಾಮದ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

2019-20 ಮತ್ತು 2023-24 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ 12 ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾದ ನಾಲ್ಕು⁷ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು 2023-24ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಭೆ ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾದ ಮೂರು⁸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಒಂದರಿಂದ ಆರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಏಳರಿಂದ ಹನ್ನೊಂದು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದವು. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಜೆಜಿಎಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಪುನರ್ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದು 2019-20 ರಿಂದ 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾದೇಶಿಸಿದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಿರುವ ಬಗೆಗಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಗಮನಿಸಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

⁷ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಗದಗ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

⁸ ಬೀದರ್, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ.

2.1.4 ರಾಜ್ಯದ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭಿಯಾನದ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-5.2ಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ನೇತೃತ್ವದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪಿಎಚ್‌ಇಡಿ/ಆರ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಿಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಒಂದು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

- 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಸಭೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ನಡೆದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಅಗತ್ಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಕಾಣೆಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ದಾಖಲಿತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವರದಿಗಳು, ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಿಗದಿತ ಸಮಯ ಮಿತಿಗಳು, ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಯಾವುದೇ ಔಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 15, 2024ರೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ (ಎಂವಿಎಸ್) ಮಾರ್ಚ್ 31, 2024ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯು ನಿಧಾನವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕಂಡಿಕೆ-3.4ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ಆರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

- ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂಗಳ ರಚನೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ನಿಯಮಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ (ಯುಸಿ) ಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಉಪಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು(ಯುಸಿ) ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಹಣಕಾಸು ತಃಖ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ, ಈ ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ-4.1.1ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಇಳಿಕೆ ಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಕಾರಣ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಸಹ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸಭೆಗಳ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಂತರದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ದತ್ತಾಂಶದಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೇ ದಾಖಲಿತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡ ವರದಿಗಳು, ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಮಿತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು.

2.1.5 ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆ

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಸಮಿತಿಯ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-6.3 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ ಗ್ರಾಮೀಣ (ಎಸ್‌ಬಿಎಂಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ/ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ, ಪ್ರಧಾನ್ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಯಿ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಮೂಲಗಳ ರಚನೆ/ವರ್ಧನೆ ಮುಂತಾದ ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಬಹುದಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತ್ತದೆ.

ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ನಡವಳಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 13 ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೋಷ್ಟಕ-2.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ವಿವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಒಮ್ಮುಖ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.2.: ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾದ ಸಂಯೋಜನೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು	ಯೋಜಿತ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್- ಗ್ರಾಮೀಣ	10
2	ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ	7
3	ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಯಿ ಯೋಜನೆಯ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ	4
4	ಜಲಮೂಲಗಳ ದುರಸ್ತಿ, ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆ	3
5	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ	1
6	ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಯಿ ಯೋಜನೆ	2
7	ಪೂರಕ ಅರಣ್ಯಾರೋಪಣ ನಿಧಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	0
8	ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೌಶಲ್ಯ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ	1
9	ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ	0
10	ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	0
11	ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ	0
12	ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ	3
13	ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ	3
14	ಸಂವಿಧಾನದ 275(1)ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನಗಳು/ ಬುಡಕಟ್ಟು ಉಪ ಯೋಜನೆ	0
15	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಿಷನ್/ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಿಷನ್	0

ಆಧಾರ: ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಿವಿಧಿಗಳು

ಈ 13 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸಹ ಸಮನ್ವಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಇತರ

ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಎಸ್‌ಬಿ‌ಎಂ-ಜಿ, ಎಂಜಿ‌ಎನ್‌ಆರ್‌ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆಯಾ ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಭವಿಷ್ಯದ ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳು ಸಮನ್ವಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಪೂರಕ ಪುರಾವೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಸಮಿತಿಯು ಒಮ್ಮುಖದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 1: ಜಿಜಿ‌ಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಗಳು, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಮಯಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿಯಬಹುದಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು.

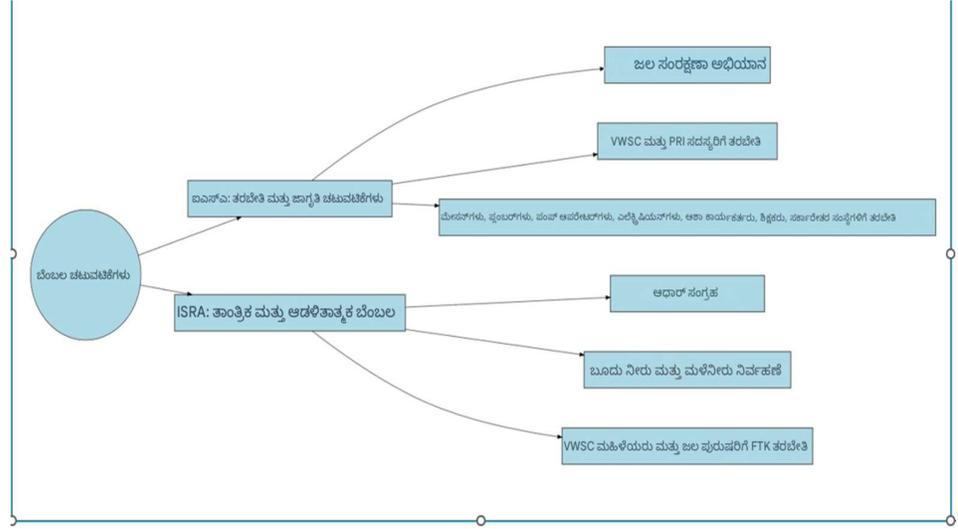
2.2 ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-5.5 ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಐಎಸ್‌ಎ) ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವುದು, ಸಮುದಾಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಮತ್ತು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ, ಪ್ರತಿ ಐಎಸ್‌ಎಯು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 40-60 ಗರಿಷ್ಠ 18 ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯೋಜನಾ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಐಎಸ್‌ಎಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಮುಂದಿನ 40-60 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ಐಎಸ್‌ಎಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅನೇಕ ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಇರಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು 2020-21ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿತು, ಮತ್ತು 28 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎ) ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿತು. ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ಮತ್ತು ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ-2.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ- 2.2.: ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಮತ್ತು ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎ ಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

2021-22ನಲ್ಲಿ 3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, 2022-23ರಲ್ಲಿ 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, 2023-24ರಲ್ಲಿ 18 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 2024-25ರಲ್ಲಿ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ, 2022-23 ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, 2023-24ರಲ್ಲಿ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 2024-25 28 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 11 ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಮತ್ತು 6 ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಗಳು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

2020-21 ನಿಂದ 2022-23 ಅವಧಿಯ ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು 2023-24 ವರ್ಷದ ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಎಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯು 2021-22ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 103 ರಷ್ಟಿದ್ದು 2022-23ರಲ್ಲಿ 59ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿತ್ತು (ಶೇಕಡಾ 12) ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರೂ ಶೇಕಡಾ 50ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಕಳಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯು ಕೇವಲ 22 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟಿತ್ತು. ಇದು ಆಧಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಬೂದು ನೀರು ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಟಿಕ್ ತರಬೇತಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ. 21, 26 ಮತ್ತು 33 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ನಂತರದ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಿಷನ್‌ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದವು.

20 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2024-25ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಈ ಉತ್ತರವು ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಎಗಳು/ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು, ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮಾಪನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

2.3 ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-3.5 ಮತ್ತು 9.2 ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಕೊಳಾಯಿ ಕೆಲಸ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್‌ಗಳು, ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕೋಷ್ಟಕ-2.3ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಯಾರಿಗೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಲಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಿಜವಾದ ನಿಯೋಜನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.3: ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಿಯೋಜನೆ.

ವಿವರಗಳು	ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು	ಪ್ಲಂಬರ್‌ಗಳು	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್‌ಗಳು	ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳು
ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	23	20	21	12
ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	05	08	07	16
ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	01	05	07	15
ಯಾವುದೇ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	27	23	21	13

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಜೆಪಿವಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಇದಲ್ಲದೆ, ಎಂಟು⁹ ಗ್ರಾಮಗಳು ಯಾವುದೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ತರಬೇತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂರು¹⁰ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಒಂದೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಗತ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ತರಬೇತಿಯು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕೌಶಲ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ನಿಜವಾದ ನಿಯೋಜನೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ/ನುರಿತ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸುಗಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನಲ್ ಜಲ್ ಮಿತ್ರ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಅದರಂತೆ, ಸುಮಾರು 11,900 ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು,

⁹ ಚೌಡೇನಹಳ್ಳಿ, ಡಿಎನ್ ದೊಡ್ಡಿ, ಅಡಿಗರೆ, ಕಮದೇನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಡಿಹಳ್ಳಿ, ಕುಲ್ತಾನಹಳ್ಳಿ, ನೆಲಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತಿಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ.

¹⁰ ಅಸುಂಡಿ (3), ಹೆಬ್ಬಾಳ (3) ಮತ್ತು ಹುಳಕೋಟಿ (5).

ಇದುವರೆಗೆ 1,572 ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಲ್ ಜಲ್ ಮಿತ್ರ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಾಯಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ದುರಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಐಟಿಐ ಮತ್ತು ಜಿಟಿಟಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಲ್ ಜಲ್ ಮಿತ್ರ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಉತ್ತರವು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸದಿರುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 2: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಐಎಸ್‌ಎಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ-III

ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ

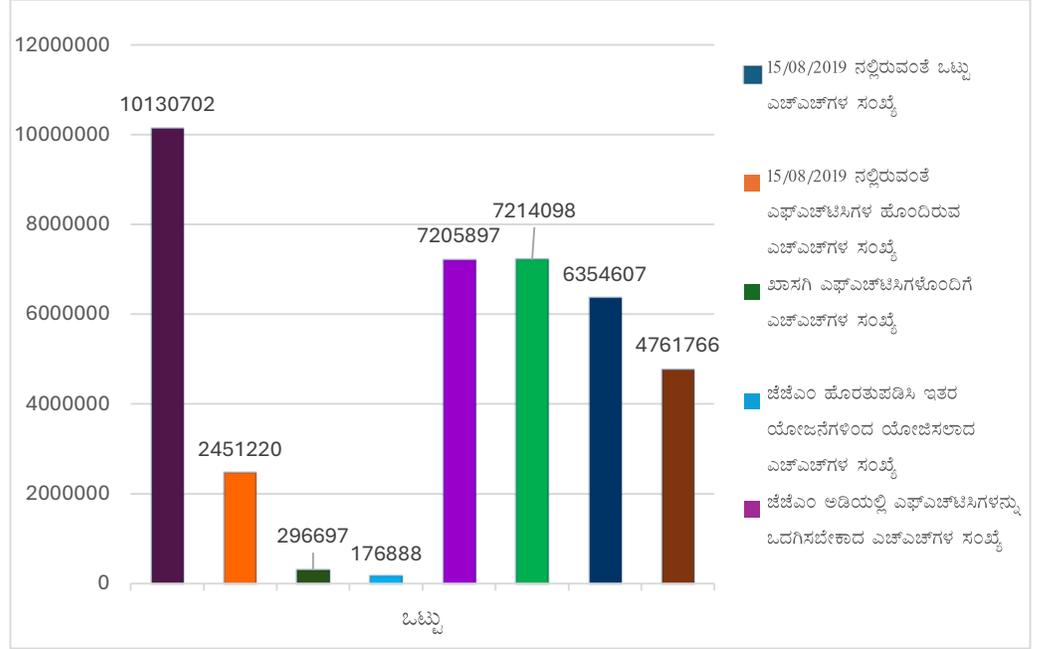
ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮಿಷನ್‌ನ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, 72.14 ಲಕ್ಷಗಳ ಗುರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಕೇವಲ 47.62 ಲಕ್ಷ (66 ಶೇಕಡಾ) ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅವಧಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ಅನುಸರಣೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ನಿಗದಿತ ಗಡುವಿನ ನಂತರವೂ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಯಿತು/ಅನುಮೋದಿಸಲಾಯಿತು. ಗುತ್ತಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆ, ವಿನ್ಯಾಸದ ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಳಂಬ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು.

ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೆಜೆಎಂ ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯ ಮಿಷನ್ ಮೋಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಜೆಜೆಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ/ಬಲವರ್ಧನೆ/ವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನೀರು, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬೃಹತ್ ವರ್ಗವಣಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಮೈಲಿ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮರುಹೊಂದಿಸುವುದು, ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜೆಜೆಎಂಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಸಲು ಮರುಹೊಂದಿಸುವುದು, ಏಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಗಳು (ಎಸ್‌ವಿಎಸ್), ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಗಳು (ಎಂವಿಎಸ್) ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ/ಬುಡಕಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಸೇರಿವೆ.

3.1 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಒಟ್ಟು 1.01 ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲಾಖೆಯು 2019ರ ಆಗಸ್ಟ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವ 72.07 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ನವೆಂಬರ್ 2024ರಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ-3.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-3.1: ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್ ದತ್ತಾಂಶ

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾದಂತೆ, ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಗಾಗಿ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು 72.14 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ, ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 47.62 ಲಕ್ಷ (ಶೇಕಡಾ 66ರಷ್ಟು) ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.1.1 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಯಗಳು

11ನೇ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಸಭೆಯ ವಿವರಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ವ್ಯತ್ಯಯವಿತ್ತು. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳು 6,09,125ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವು ₹3,156.62 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿತ್ತು. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ₹2,541.04 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು (5,58,379 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳು) ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವ್ಯತ್ಯಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಸಮಿತಿಯು ಅನುಮೋದನೆಗೆ ನೀಡಿತು. ಉಳಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ವಿವರವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಮಿತಿಯು ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿತು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮುಂದುವರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಭರಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಬೇಸ್‌ಲೈನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ತಳಮಟ್ಟದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇಲಾಖೆಯು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ವ್ಯತ್ಯಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಮಿಷನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

3.2 ಗ್ರಾಮವಾರು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಜಿಎಂ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.1: ಕಾರ್ಯತ್ಮಕ ಮನೆಯ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ.

ಮೆಟ್ರಿಕ್	ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜ್ಯ	ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಗ್ರಾಮಗಳು	
		ಸಂಯೋಜಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಿತಿ	ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಿತಿ
2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು	27,397		
ಜಿಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು	26,592	28	28
ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	11,930	22	21
≥ 90 ರಿಂದ < ಶೇ 100 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	4,564	3	7
≥ 80 ರಿಂದ < ಶೇ 90 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	2,069	2	
≥ 70 ಶೇ 80ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	1,540	0	
ಸಿ ≥ ಶೇ 50 < ಶೇ 70 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	2,287	0	
≥ ಶೇ 20 < ಶೇ 50 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	2,072	0	
≥ ಶೇ 5 < ಶೇ 20 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	793	1	
ಶೇ 0ಕ್ಕಿಂತ < ಶೇ 5ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	345	0	
ಶೇ 0ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು	992	0	

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್

ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಲಾದ 22 ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಭೇಟಿಗಳು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ (ಹೆಬ್ಬಾಳ) ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿತು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ-1.5ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ವರದಿಯಾದಂತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವಾದ

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಸಾಧನೆಗಳ ತಪ್ಪಾದ ವರದಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿನ 181 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ (ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) 26 ಗ್ರಾಮಗಳು ಶೇಕಡಾ 100 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಅಥವಾ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ವರದಿ ಅಥವಾ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು ಜೆಜಿಎಂ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸಂಬಂಧಿತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಉತ್ತರವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರದಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

3.3 ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ಸ್ಥಿತಿ

ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ (ಶೇಕಡಾ 100 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ) ಘೋಷಣೆಯು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗೂ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವರದಿಯಾದ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ 14ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 12ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ ಉಪಕ್ರಮದ ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.2: ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ಸ್ಥಿತಿ

31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು		234 ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು		5,990 ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು		26,457 ಗ್ರಾಮಗಳು	
ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ	ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ	ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ	ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ	ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ	ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ	ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ	ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ
0 (0)	0 (0)	5 (2)	1 (0)	878 (15)	428 (7)	6,754 (26)	4,649 (18)
ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಗೊಳಗಾದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ						04	07

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್, ಜೆಜಿಎಂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ (ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ)

3.3.1 ಹೆಬ್ಬಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಹೆಬ್ಬಾಳ ವಾಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿರುವ 477 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಒದಗಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿ

ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಬ್ಬಾಳ ಗ್ರಾಮವು, 'ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್' ಎಂದು 'ವರದಿಯಾಗಿದೆ', ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

2021ರ ನವೆಂಬರ್ 14ರೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ₹168.25 ಲಕ್ಷ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು (15 ಜೂನ್ 2021) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ₹148.04 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯವು 8,102 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಕ್ವಾಂಟಿಟೀಸ್ (ಬಿಟಿಕ್ಯು) ಪ್ರಕಾರ 477 ಹೊಸ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು

ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ತರುವಾಯ 3,115 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್, ಹೆಚ್ಚುವರಿ 80 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ 80 ಮನೆಗಳು, ಕೆಲವು ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

31 ಜುಲೈ 2024ರ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 980 ಮೀಟರ್ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು 50 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇಲಾಖೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ಐಎಂಐಎಸ್) ನಲ್ಲಿ ಹರ್ ಫಾರ್ ಜಲ್ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ, ಅಂದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ (ಒಎಚ್‌ಟಿ) ನಿರ್ಮಾಣವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2024) (ಪ್ರದರ್ಶನ-3.1).

ಪ್ರದರ್ಶನ-3.1: ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಒಎಚ್‌ಟಿ

ಕಾಮಗಾರಿ ಅಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ 477 ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು (2024 ಆಗಸ್ಟ್ 02), ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪಾದ ವರದಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

2025 ಏಪ್ರಿಲ್ 08ರ ವೇಳೆಗೆ, ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಲೆವೆಲ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ (ಇಎಲ್‌ಎಸ್‌ಆರ್) ನಿರ್ಮಾಣ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು, 200 ಮೀಟರ್ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು 20 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಐಎಂಐಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಾಲನೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರವೇ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಇಲಾಖೆಯು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಈ ಉತ್ತರವು ದೃಢಪಡಿಸಿತು.

3.4 ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್‌ಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿಯು ಒಟ್ಟು 42,719 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತ್ತು (ಜನವರಿ 2023) (42,559 ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು 160 ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು). ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿತು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಬ್ಯಾಚ್-ವಾರು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕಗಳು-3.3 ಮತ್ತು 3.4ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.3: ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬ್ಯಾಚ್-ವಾರು ಸ್ಥಿತಿ

ಬ್ಯಾಚ್ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೆಲಸಗಳು	ಟೆಂಡರ್ ಆದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು
ಬ್ಯಾಚ್ 1	10,355	9,930	9,930	9,929	9,381
ಬ್ಯಾಚ್ 2	6,598	6,013	6,011	5,983	4,278
ಬ್ಯಾಚ್ 3	10,801	10,524	10,520	10,353	5,004
ಬ್ಯಾಚ್ 4	14,805	12,645	12,645	11,896	2,863
ಒಟ್ಟು	42,559	39,112	39,106	38,161	21,526

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

ಕೋಷ್ಟಕ-3.4: ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬ್ಯಾಚ್-ವಾರು ಸ್ಥಿತಿ

ಬ್ಯಾಚ್ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೂನ್ಯ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಬ್ಯಾಚ್ 1	28	02	01
ಬ್ಯಾಚ್ 2	87	26	00
ಬ್ಯಾಚ್ 3	08	02	00
ಬ್ಯಾಚ್ 4	10	06	00
ಒಟ್ಟು	133	36	01

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

3.4.1 ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರುವುದು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-3.5 ಜಿಜಿಎಂನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. 3.5 (xxviii) ಪ್ರಕಾರ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೂರು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ಥಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ, ಕಡಿಮೆ ಒ&ಎಂ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ ಸಮುದಾಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪುರಾವೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ಕೊರತೆಯು ಸಮುದಾಯಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು

ಬಳಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ, ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವೈಫಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್‌ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ವಿವಿಧಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಆಯ್ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಜಿಜಿಎಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ವೆಚ್ಚ-ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯಗಳು, ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳು ಅಥವಾ ದಾಖಲೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಂತಹ ಯಾವುದೇ ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸದ ಕಾರಣ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3.4.2 ಕೈಬಿಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು

11ನೇ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ, 1,005 ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2,513 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2023). ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.5ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.5: ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆ	ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ	ಕೆಲಸದ ವೆಚ್ಚ (₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಒದಗಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳು
ಬೀದರ್	13	1.05	ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	55	12.98	<ul style="list-style-type: none"> ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ₹1.50 ಲಕ್ಷ ಮೀರಿದ ವರ್ಧನೆ
ಕೋಲಾರ	103	23.58	<ul style="list-style-type: none"> ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ 20 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು 100 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಾಸಸ್ಥಳ/ಗ್ರಾಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ₹1.50 ಲಕ್ಷ ಮೀರಿದ ವರ್ಧನೆ ಎಎಪಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಡಿಪಿಆರ್ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು ವಾಸಸ್ಥಳ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.
ಗದಗ	06	4.59	ಐದು ಜನವಸತಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಒಂದು ಜನವಸತಿ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತು.
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	783	66.48	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರತಿ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ವೆಚ್ಚವು ₹1 ಲಕ್ಷ ಮೀರಿದೆ ಖಾಸಗಿ ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ.
ಯಾದಗಿರಿ	03	0.40	ಕರಂಡಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಗ್ರಾಮವು ಕೃಷ್ಣ ಭಾಗ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ನಲ್ಲಿದೆ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಭೂಮಾಲೀಕರು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಿಕೊಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾತಿಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯಕ್ ತಾಂಡಾ ಗ್ರಾಮವು ಗುಂಡಗುರ್ಡಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಂಡಗುರ್ಡಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ಕಾನಿಕೊಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ: ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು/ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು. ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಜಿಜಿಎಂ ಮತ್ತು ಹರ್ ಫಾರ್ ಜಲನ್ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮನೆಗಳಿರುವ ವಸತಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಯಾವುದೇ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಡಲಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು (ಮೇ 2025) ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಈ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ತರ/ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

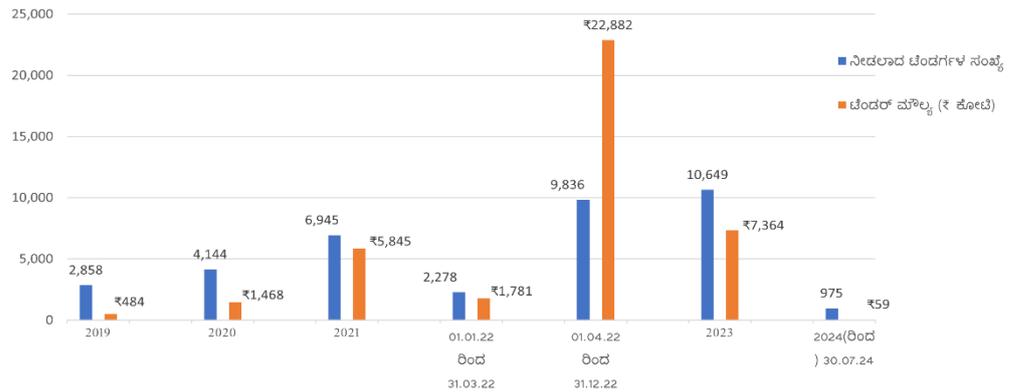
3.5 ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-7.5.2 ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಸಮಯವು ಕ್ರಮವಾಗಿ 18 ಮತ್ತು 36 ತಿಂಗಳುಗಳು. ಈ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

- ಮಾರ್ಚ್ 2021ರ ನಂತರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು
- ಮಾರ್ಚ್ 2022ರ ನಂತರ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳು.

ರಾಜ್ಯದ ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ. 27 ಆಗಸ್ಟ್ 2019 ರಿಂದ 30 ಜುಲೈ 2024 ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು ₹39,883 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಹಣವನ್ನು 37,685 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ-3.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಚಿತ್ರ-3.2: ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಆಧಾರ: ಇ-ಖರೀದಿ ಜಾಲತಾಣ

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, 2022 ಮಾರ್ಚ್ 31ರ ನಡುವಿನ ನಂತರ ₹30,305 ಕೋಟಿ (ಶೇಕಡಾ 76) ಮೌಲ್ಯದ 21,460 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 57) ನೀಡಲಾಯಿತು. ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 2024 ಮಾರ್ಚ್ 15 ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್ ನೀಡಲು 2024 ಮಾರ್ಚ್ 31ರವರೆಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಯಿತು. 2024 ಮಾರ್ಚ್ 31ರ ನಂತರ ₹251.75 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ 33 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು

ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ/ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2024), ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು.

2024 ಮಾರ್ಚ್ 31ರ ನಂತರ ನೀಡಲಾದ 33 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಬಿಡ್‌ದಾರರು ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವುದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯತೆಯಂತಹ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಸವಾಲುಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಳಂಬಗಳು ಇಲಾಖೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ್ದವು ಆದರೆ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಅನುಸರಣೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

33 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 13 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 11 ಅನ್ನು ಎರಡನೇ ಕರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮೂರನೇ ಕರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಐದನೇ ಕರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉತ್ತರವು ಅಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಟೆಂಡರ್ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದ ನಿಧಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

3.5.1 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಅವಧಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರೀದಿ ನಿಯಮಗಳು, 2000 (ನಿಯಮಗಳು) ನಿಯಮ 22ರ ಪ್ರಕಾರ, ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು, ಟೆಂಡರ್ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಟೆಂಡರ್ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (ಟಿಎಎ) ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಟೆಂಡರ್‌ದಾರರಿಂದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸಿಂಧುತ್ವದ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದು. ಟೆಂಡರ್ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ವಿಸ್ತೃತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳು ಅಮಾನ್ಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹೊಸ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಅವಧಿಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾದರಿ ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಯ (ಕೆ/ಡಬ್ಲ್ಯೂ-4) 12ನೇ ಷರತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಟೆಂಡರ್ ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಂತರ ತೊಂಬತ್ತು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳು ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಕೋಷ್ಟಕ-3.6ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಬಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 90 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಶೇಕಡಾ 30ರಷ್ಟು ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.6: ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ನಡೆದ ಅವಧಿಯ ವಿವರ

ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಒಟ್ಟಾರ್)	ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು)	ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು
7ರ ಒಳಗೆ	632	02	114	02
8-30	7,151	19	1,334	18
31-45	6,392	17	1,213	16
46-90	12,599	33	2,444	33

ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಒಟ್ಟಾರೆ)	ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು)	ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು
91-180	7,929	21	1,738	23
181-365	2,994	08	530	07
365ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	501	01	103	01
ಒಟ್ಟು	38,198		7,476	

ಆಧಾರ: ಇ-ಖರೀದಿ ಜಾಲತಾಣ

ಇದಲ್ಲದೆ, 33 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಎನ್‌ಯುಎಲ್‌ಎಲ್ ಮತ್ತು ಖಾಲಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಂಡಿಕೆ-4.1.1ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ನೆರವಿನ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು.

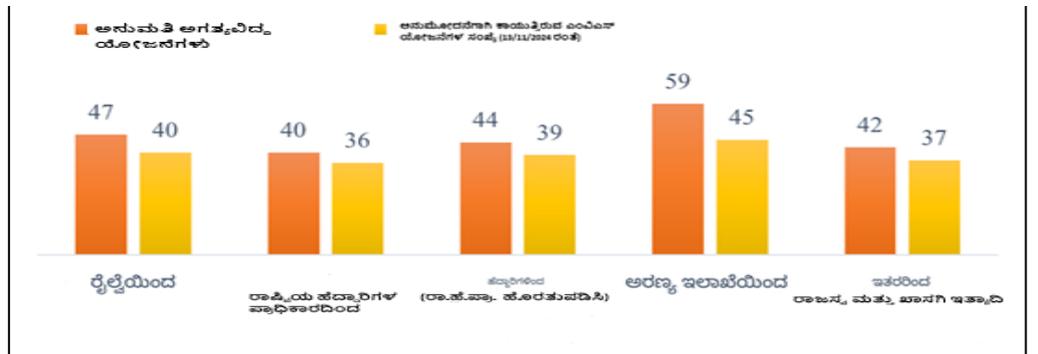
ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಬಿಡ್ ಸಿಂಧುತ್ವದ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರೀದಿ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, 2000ರ ನಿಯಮ 22ರ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಡಿಬಿಒಟಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಎಂವಿಎಸ್‌ಗಾಗಿ, ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 180 ದಿನಗಳ ಬಿಡ್ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

90 ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡಾ 21 ರಷ್ಟಿತ್ತು ಮತ್ತು ಬಹುಪಾಲು ಟೆಂಡರ್‌ಗಳು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿಲ್ಲ.

3.5.2 ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಚಿತ್ರ-3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 170 ಅರ್ಜಿಗಳು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ರೈಲ್ವೆ, ಎನ್‌ಎಚ್‌ಎಐ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-3.3: ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಅರ್ಜಿಗಳು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಅನುಮತಿಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಲ್ಲದೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ತಿಳಿವಳಿ 3: ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಬೇಕು.

3.6 ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಸಮಯ

ಎಂವಿಎಸ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಜಲಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು 10 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದ ನಂತರ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಮಯೋಚಿತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಹಿನೂರ್ ಮತ್ತು ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇತರ 47 ಜನವಸತಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ₹71.23 ಕೋಟಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಜನವರಿ 2023). ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ (ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ), ವಲಯ ಸಮತೋಲನ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು (ಝಡ್ಬಿಟಿ), ಜಾಕ್ ವೆಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಪ್ರಿಲ್ 2024 ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024). ಕೆಲಸದ ಜೆಪಿವಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ:

- (i) ಝಡ್ಬಿಟಿ-1 ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿತ್ತು ಮತ್ತು ಝಡ್ಬಿಟಿ-2 ಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
- (ii) ಜಾಕ್ ವೆಲ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿತ್ತು- ಆಗಸ್ಟ್ 2024ರಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.
- (iii) ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ- ಆಗಸ್ಟ್ 2024ರಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.
- (iv) ಏಳು ಒಬಿಪಿಟಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ.
- (v) ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಕೆಲಸವು ಶೇಕಡಾ 61ರಷ್ಟು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಳಂಬವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ನೀಡಿಲ್ಲ.

3.7. ಒಪ್ಪಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ

3.7.1 ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಜೆಜಿಎಂ ಐಎಂಐಎಸ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿ15 ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಎಂಡ್-ಟು-ಎಂಡ್ ಡೇಟಾವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಟೆಂಡರ್‌ಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯು ಬಳಸುವ ಬಿ15 ಸ್ವರೂಪವು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಪ್ಪಂದ ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಲೋಪವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಸರಣೆ, ವಿಳಂಬ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿತು.

ಯೋಜನಾ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ, ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಕೋಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಗುತ್ತಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಈ ಘಟಕವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಎಂಡ್-ಟು-ಎಂಡ್ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಟೆಂಡರ್, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್‌ನ ತಡೆರಹಿತ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಘಟಕದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮಾರ್ಚ್ 2025).

3.7.2 ಒಂದೇ ಬಿಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದು

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 38,231 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 9,342 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 24ರಷ್ಟು) ಒಂದೇ ಬಿಡ್‌ದಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ನಿದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಿಡ್‌ಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಯು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಿವಿಸಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರವಾದ ಸಮರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಒಂದೇ ಬಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸದೆ ಒಂದೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಸಂಚಿತ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.7 ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.7: ಬಹು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು

ಬಿಡ್‌ದಾರರ ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ	ಗೆದ್ದ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗೆದ್ದ ಒಂದೇ ಬಿಡ್ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾವಾರು ಒಂದೇ ಬಿಡ್‌ಗಳು
ಎಸ್42250	210	108	51
ಎಸ್18394	190	100	53
ಎಸ್14816	183	123	67
ಎಸ್60494	157	61	39
ಎಸ್85458	132	50	38
ಎಸ್112998	127	96	76
ಎಸ್128572	111	53	48
ಎಸ್109165	111	68	61
ಎಸ್10744	110	25	23
ಎಸ್148976	99	85	86

ಆಧಾರ: ಇ-ಖರೀದಿ ಜಾಲತಾಣ

ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿ, ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಗ್ರ 10 ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಪೈಕಿ ಆರು ಮಂದಿ ಶೇಕಡಾ 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಏಕೈಕ ಬಿಡ್‌ದಾರರಾಗಿದ್ದರು.

ಜೆಜಿಎಂ ಅನ್ನು ಮಿಷನ್ ಮೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಅವಧಿಯು ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲಾಖೆಯು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಒಂದೇ ಬಿಡ್ ಅನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

ಒಂದು ಬಿಡ್ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ (ಟಿಐಎ) ಮೊದಲ ಆಯ್ಕೆಯು ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಶೇಕಡಾ ಐದುಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಟಿಐಎ ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ಬಿಡ್‌ದಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿವೆ. 9,342 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಶೇಕಡಾ ಐದುಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ 791 ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಶೇಕಡಾ ಐದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 61 ರವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ 791 ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಮಿಷನ್ ಮೋಡ್‌ನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 4: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅವರ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಟೆಂಡರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.8ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ವಂಚನೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.8: ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು	ಪರಿಣಾಮ
ಟೆಂಡರ್ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ: ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಟೆಂಡರ್ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.	ಟೆಂಡರ್ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಮಾರಾಟಗಾರರ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಐಪಿ ಟ್ರಾಕ್ಟಿಂಗ್ ಕೊರತೆ: ಇ-ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಐಪಿ ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	ಐಪಿ ಟ್ರಾಕ್ಟಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಟೆಲ್ ರಚನೆ ಮುಂತಾದ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಮೋಸದ ಅಥವಾ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
ಮಾರಾಟಗಾರರ ಪ್ರೊಫೈಲ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಸಮರ್ಪಕ: ಇ-ಖರೀದಿ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಪ್ರೊಫೈಲ್‌ಗಳು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಡೇಟಾ, ಅನುಸರಣೆ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಂತಹ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.	ಹರಾಜು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ದತ್ತಾಂಶದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ.
ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಹಂಚಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ: ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.	ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಿಲ್ಲ. ಅತಿಯಾದ ಹಂಚಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅತಿಯಾಗಿ ಬದ್ಧರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ವಿಳಂಬ, ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಆಧಾರ: ಇ-ಖರೀದಿ ಜಾಲತಾಣನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಬಿಡ್‌ದಾರರ ನಿರಾಕರಣೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಇದು ಟೆಂಡರ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಟೆಂಡರ್-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ನಿರಾಕರಣೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಭೌತಿಕ ಕಡತಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಉತ್ತರವು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ತೊಡಕಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಐಪಿ ಟ್ರಾಕ್ಟಿಂಗ್, ಮಾರಾಟಗಾರರ ಪ್ರೊಫೈಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಹಂಚಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇ-ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು.

3.7.4 ಚಿಜಿಎಂ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ, ಇವು ಪಾಲುದಾರರಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿರುವ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು, ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಈ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಉಪ-ಕಂಡಿಕೆ-3.5, ಅಧ್ಯಾಯ-3 xxxviii(ಇ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಅನುಷ್ಠಾನ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಸಮುದಾಯದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಂತಹ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರಾಜಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ದುರುಪಯೋಗದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕೊರತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ.

ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಯೋಜನೆಯ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ ವೈಫಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇದು ಸಕಾಲಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ವಿವಾದಗಳು ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿವೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

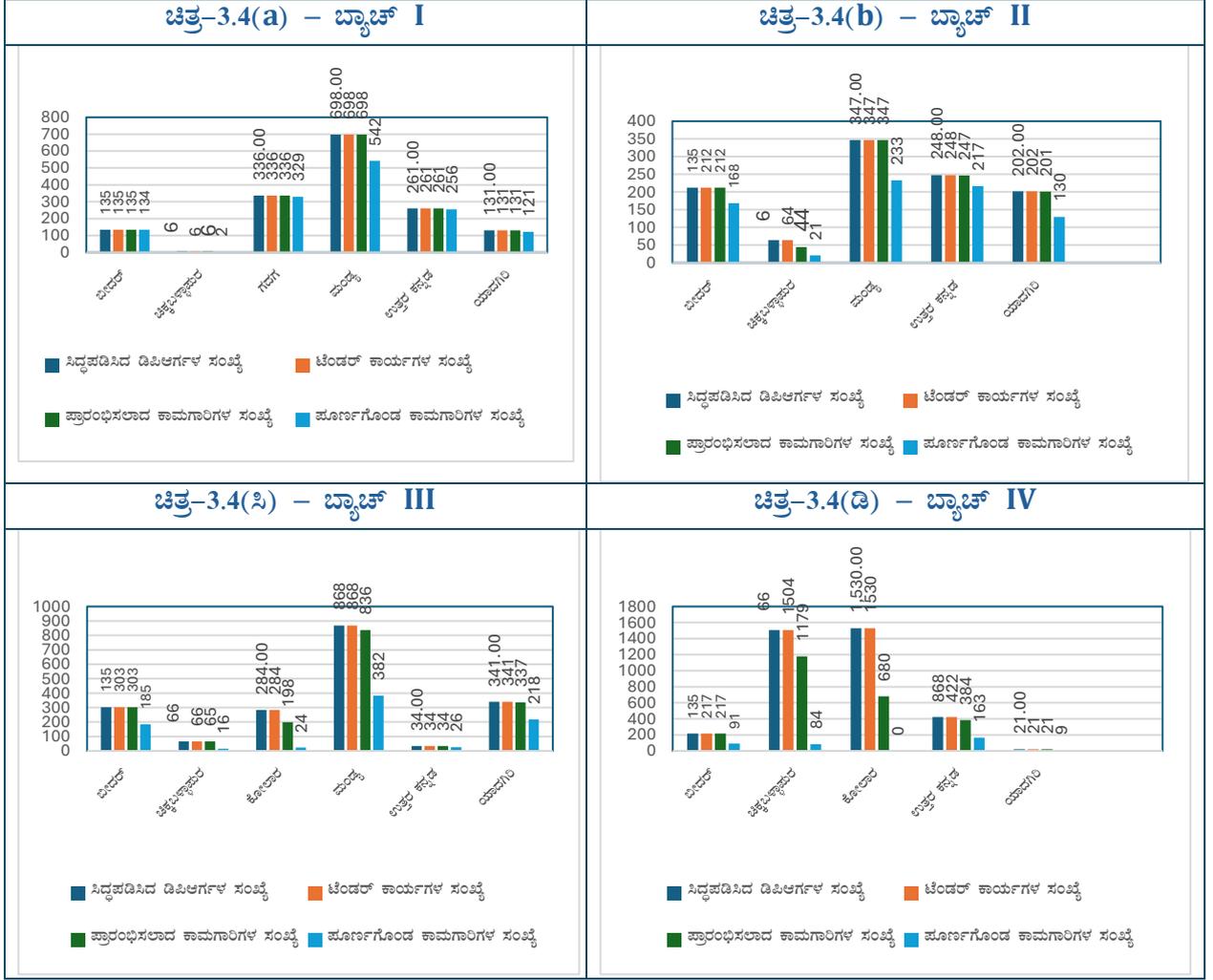
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದವು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಏಕೆಂದರೆ ಚಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ವಿಎಪಿ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಡಿಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆಯಾ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಮೂಲಕ ಒ&ಎಂ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಡಿಯು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಶಸ್ವಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಡಿಯು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

3.8 ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬ್ಯಾಚ್-ವಾರು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು 3.4(ಎ) ರಿಂದ (ಡಿ) ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-3.4: ಪರಿಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳ ಬ್ಯಾಚ್-ವಾರು ಸ್ಥಿತಿ

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಡಬಹುದಾದ-

- ❖ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಬ್ಯಾಚ್-Iರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ.
- ❖ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬ್ಯಾಚ್-II ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಟೆಂಡರ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ.
- ❖ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬ್ಯಾಚ್-III ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಟೆಂಡರ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ.
- ❖ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಚ್-IV ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದರೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನುರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಕೆಲವು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಪರಿಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯದಿರುವುದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ

ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಒಂದೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ/ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಉತ್ತರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

3.8.1 ಗದಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹುಲಕೋಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಹುಲಕೋಟೆ ವಾಸಸ್ಥಳದ 1,284 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ.

2021ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 15ರೊಳಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ₹4.32 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 8,104 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಲು ಮತ್ತು ಒಎಚ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಪಂಪಿಂಗ್ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಬಿಟ್ಟು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ₹4.53 ಕೋಟಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು (2021ರ ಜುಲೈ 16). ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು 2022ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 11 ತಿಂಗಳ ವಿಳಂಬದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದನು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹಾಕಲಾದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳ ಉದ್ದವು 31,580 ಮೀಟರ್ (390 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು) ಆಗಿತ್ತು. ಇದು ಕೆಲಸದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ₹7.09 ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇದು ₹2.56 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಉದ್ದದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗಿ ಮಾತ್ರ).

ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ (ಎಸ್‌ಇ) ಅವರ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆ/ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಜಂಟಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಹುಲಕೋಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಿತ ನೀರಿನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಮಾರ್ಪಾಡು ಸಮಿತಿಯು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ (ಮೇ 2022) ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದೆ, ಸಂಬಂಧಿತ ಎಸ್‌ಇಯು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು (ನವೆಂಬರ್ 2022) ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗವು ಮಾರ್ಚ್ 2023ರಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಇಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಜಾಲವನ್ನು ಸುಮಾರು 2020-25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪೂರ್ಣ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಜಾಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ರಸ್ತೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಜಾಲವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ವಿಎಪಿ ಅಥವಾ ಡಿಪಿಆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಎಸ್‌ಇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸಹ ಕಾಣಬಹುದು. ರಸ್ತೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕುವ ಸಮರ್ಥನೆಯು ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚ ಲಾಭದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಅಥವಾ ಏಕ-ಬದಿಯ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ಜೆಜಿಎಂ ಮಾನದಂಡಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

3.8.2 ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ಧಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಲಗೇರಿ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿರುವ 265 ಮನೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಮರು ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ

ಅಂದಾಜು ₹74 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ₹64.25 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಮಾರ್ಚ್ 2022) ಮತ್ತು ₹32.92 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದ ನಂತರ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು (ಜೂನ್ 2022). ಇಲಾಖೆಯು ಹೊರಡಿಸಿದ ಎಸ್‌ಓಪಿ ಪ್ರಕಾರ, ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕೊಳವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಿಟ್ ಫಾರ್ ಪೆಟ್ರೋಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ (ಸಿಪೆಟ್), ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು (ಮೇ 2021).

ಉದ್ದೇಶಿತ 265 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಕೇವಲ 143 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 11,438 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಉದ್ದೇಶಿತ ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ 2,719 ಮೀಟರ್ (23 ಪ್ರತಿಶತ) ಉದ್ದದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿಯು 3,852 ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2022). ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಿಪಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ (22 ಆಗಸ್ಟ್ 2022) ಫೆಬ್ರವರಿ 2023ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಸೋರಿಕೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಜಾಲವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಟ್ಟು 11438 ಮೀಟರ್ ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2021). ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರೀ ಸೋರಿಕೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು/ಬದಲಿಗಾಗಿ ಕೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ 2,719 ಮೀಟರ್ ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ (ಮಾರ್ಚ್ 2022). ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು 3,852 ಮೀಟರ್ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಪೈಪ್‌ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಬರಗಾಲದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2022). ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪೈಪ್ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಿಪೆಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದರೂ, ನೀರಸ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಎಐಪಿಎಸ್ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೈಪ್ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಪೆಟ್ರೋಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (ಸಿಐಪಿಇಟಿ) ನಿಂದ ವಿವರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ 05.07.2023ರ ಅಂತಿಮ ಬಿಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಾಸ್ತವಿಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಡಿಪಿಆರ್ ತಯಾರಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕತೆಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಸಹ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು 50 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಇನ್ನೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

3.8.3 ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಡಿಎನ್ ದೊಡ್ಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಡಿಎನ್ ದೊಡ್ಡಿ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 173 ಮನೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಮರು ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ

2023ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವೇಳೆಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ₹55.31 ಲಕ್ಷದ ಒಪ್ಪಂದದ ದರದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2023). 2024ರ ಆಗಸ್ಟ್ ವೇಳೆಗೆ, ₹58.22 ಲಕ್ಷದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ 173 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಂಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮನೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಒಎಚ್‌ಟಿಯ ಪೂರ್ಣ ಶೇಖರಣಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿವೆ.

ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಂಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

3.8.4 ಶಾಹಪುರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿಲ್ಹಾರ್ ಜಿಪಿಯ ಬಿಲ್ಹಾರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 605 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ

₹2.72 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು (ಆಗಸ್ಟ್ 2021) 90 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ₹2.51 ಕೋಟಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕೆಲಸವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, 2023ರ ಮಾರ್ಚ್ 15ರಂದು ₹2.39 ಕೋಟಿ (ಮಾರ್ಚ್ 2024) ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಹಾರ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಜೆಪಿವಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ (ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಇಂಟೀಕ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪಂಪಿಂಗ್ ಮೋಟಾರ್ (ವೆಚ್ಚ ₹1.23 ಲಕ್ಷ) ಯಾವುದೇ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಆಧಾರ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಹೊದಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಜಾಕ್ ವೆಲ್ ಬಳಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ವಾಟರ್ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ (ಪ್ರದರ್ಶನ-3.2).

ಪ್ರದರ್ಶನ-3.2- ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಪಂಪಿಂಗ್ ಮೋಟಾರ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ವಾಟರ್

- ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1.5 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಇಎಲ್‌ಎಸ್‌ಆರ್¹¹ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಡಿಮೆಂಟೇಶನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಶೇಖರಣಾ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗಳು, ಪಂಪ್ ಹೌಸ್ ಮುಂತಾದ ಸಂಬಂಧಿತ ರಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶೋಧನೆಯ ನಂತರ

¹¹ ಎತ್ತರ ಮಟ್ಟದ ಶೇಖರಣಾ ಜಲಾಶಯ.

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಇಎಲ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ನಿಷ್ಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು, ಇದು ಆ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

➤ ಬಿಲ್ಡರ್ ಗ್ರಾಮದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಇತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ (ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳು ಪಡೆಯಲು ಅವರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಂಟೀಕ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಅನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಶೋಧನೆಯ ನಂತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೆಲಸದ ಚೀಟಿ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದ ಜಲಾನಿಲಯ (ಒಎಚ್‌ಟಿ) ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿತು.

ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

3.8.5 ಬೀದರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಜನಾಳ ಗ್ರಾಮದ ರಾಜನಾಳ ವಾಸಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ 377 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ.

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೊತ್ತ ₹123.7 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 12, 2024 ರಂದು ಅಲಿಯಾಂಬರ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮಾರ್ಚ್ 12, 2024 ರಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಹರ್ ಫರ್ ಜಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಯಲ್ಲಿ (6 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024) ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯಲಾದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಪ್ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಗ್ರಾಮವು ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಇಲಾಖೆಯ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯಲಾದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸಿ ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೊಸ ಸಂಪರ್ಕ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕವೂ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ (ಮೇ 2025). ಮೂರು ಮನೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಪುರಾವೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

3.8.6 ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಂಚೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇಂಚೂರು ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ

ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹146.64 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾದ ಕೆಲಸ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2023) ಜುಲೈ 2024 ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲಸವು 50ಕಿಲೋ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದ ಜಲಾನಿಲಯ (ಒಎಚ್‌ಟಿ) ನಿರ್ಮಾಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದ ಜಲಾನಿಲಯ (ಒಎಚ್‌ಟಿ)

ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೈಲ್‌ಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತೆರೆದ ಬಾವಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಇಲಾಖೆಯು ಮೇ 2024ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ₹60.41 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ (ಪ್ರದರ್ಶನ-3.3) ಮತ್ತು 435 ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಪ್ರದರ್ಶನ-3.3: ಕೆಲಸ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ (ಮೇ 2025).

3.8.7 ಹೋರ್ಕರ್ಣ ಬಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಧರ್ಮಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ 239 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ

ಒಪ್ಪಂದದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ (13 ಏಪ್ರಿಲ್ 2022) ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ (ಮಳೆಗಾಲ ಸೇರಿದಂತೆ) ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಷರತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ₹51.86 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು (18 ಏಪ್ರಿಲ್ 2022) ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರೀದಿಸಲಾದ ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ (ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ) ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ (ಜೆಪಿವಿ) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಇಲಾಖೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 239 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಮೂಲ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕೆಲಸ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

3.9 ಬಹು-ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ

133 ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 3.4). ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 23, 2024ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿದ 132 ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು 66 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಗದಿತ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ದಿನಾಂಕ ಮುಗಿದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 10¹² ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಯಾವುದೇ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸದ ಒಟ್ಟು 36 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, 18 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನವೆಂಬರ್ 2022 ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2024ರ ನಡುವೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ

¹² ಬೀದರ್ (5), ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ (3) ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ (2).

ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೂರು¹³. ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ಭೂಮಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮೂಲದ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದ ಬಹು ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂವಿಎಸ್ ಅನುಷ್ಠಾನವು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.9.1 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯ

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ ಅನುಮೋದನಾ ಸಮಿತಿ (ಎಸ್.ಎಲ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ಸಿ) ಅನುಮೋದನೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲಸದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯ ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ 43 ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು (22-38 ತಿಂಗಳುಗಳು), ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು (20-35 ತಿಂಗಳುಗಳು), ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು (10-21 ತಿಂಗಳುಗಳು), ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು (10-29 ತಿಂಗಳುಗಳು) ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿ (17 ತಿಂಗಳುಗಳು) ಸೇರಿವೆ. ಗದಗ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಬಿಡ್ಡರ್‌ಗಳು ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವುದು, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ ಹಾಗೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

3.9.2 ಎಂವಿಎಸ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಭೂ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ(ಡಿಪಿಆರ್)ಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲನೆಗೊಳಗಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರು¹⁴ಭಾಲ್ಕಿ ಮತ್ತು ಬೀದರ್‌ನ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ₹187.19 ಕೋಟಿ ಟೆಂಡರ್ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಐದು ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಡಿಸೈನ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಓನ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ (ಡಿಬಿಒಟಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ (ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023). ಈ ಎರಡೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಡಿಬಿಒಟಿ¹⁵ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಮಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು

¹³ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ (1), ಮಂಡ್ಯ (3), ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ (1).

¹⁴ ಬೀದರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಾಗ್ವಾಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ 104 ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್‌ಗಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಆದೇಶವನ್ನು. ನವೆಂಬರ್ 2024ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ.

¹⁵ ಎಂವಿಎಸ್‌ನಿಂದ ಭಾಲ್ಕಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ 60 ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್‌ನಿಂದ ಮಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇತರ 54 ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ.

ಇತರ 54 ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲು ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕ 28 ನವೆಂಬರ್ 2024 ಆಗಿದ್ದರೂ, ಆಗಸ್ಟ್ 29, 2024 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ(ಡಿಪಿಆರ್) ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು.

ಉಳಿದ ಮೂರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ¹⁶ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ (ಜುಲೈ 30, 2024) ಮುಗಿದಿದ್ದರೂ, ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಡಿಪಿಆರ್ ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಕಾಮಗಾರಿಯು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ಟರ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಭೂ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಭೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಇನ್ನೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದ ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಇದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ₹91.51 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2021¹⁷ ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು, ನವೆಂಬರ್ 2023¹⁸ ಮತ್ತು ಜನವರಿ 2024¹⁹ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಜ್ಯಾಕ್ ವೆಲ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಶೋಧನಾ ಘಟಕ (ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ) ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ನಂತರ 27 ನವೆಂಬರ್ 2024 ರಂದು ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2021 ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಜಕಲಮೊಡಗು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಸಂಪರ್ಕವು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ನಗರ ಪುರಸಭೆ (ಸಿಎಂಸಿ)ಯಿಂದ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು.

ವಿನ್ಯಾಸ ಅನುಮೋದನೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಮೇ 2025). ಜಕಲಮೊಡಗು ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಮೈಲಪನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇತರ ನಾಲ್ಕು ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜಲ ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ (ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್) ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಹಾಕಲು ಸಿಎಂಸಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಜಕಲಮೊಡಗು ಮುಖ್ಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಿಂದ ನಳ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ

¹⁶ ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಂಜರಬೇಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ 5 ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್; ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೆಹ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಇತರ 4 ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ 2 ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್.

¹⁷ ಜಕಲಮೊಡಗು ಮುಖ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಮೈಲಪನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇತರ 4 ಜನವಸತಿಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್.

¹⁸ ಗುಡಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಯಡ್ತಲಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯಿಂದ ಮಂಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ 13 ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್ ಮತ್ತು ಹಂಪಸಂದ್ರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್ ಮತ್ತು ಅಮಾನಿ ಬೈರಸಾಗರ ಕೆರೆಯಿಂದ ಇತರ 27 ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ.

¹⁹ ದಂಡಿಯಾಗನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಂಚೇನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ 60 ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್.

ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಆದ ವಿಳಂಬವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

a) ಚಿಚಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಡಿಬಿಒಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು-ಎರಡು²⁰ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು²¹ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು²² ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದು²³ ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು (ಉಪ-ಕಂಡಿಕೆ (ಸಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ).

ಜಲಧಾರೆ ಯೋಜನೆ 2 ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ 4ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, 24 ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕವಾಗಿದ್ದರು 24 ಮಾರ್ಚ್ 2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಡಿಪಿಆರ್ ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆ 5ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಡಿಪಿಆರ್ ಅನ್ನು 01/03/2025 ರಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆ 3ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಂವಿಎಸ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಡಿಪಿಆರ್, ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ವಿನ್ಯಾಸ, ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ ಮತ್ತು ರುಡ್‌ಬಿಟಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೆಲಸದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ 7 ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು 10 ತಿಂಗಳ ನಂತರವೇ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಎರಡು ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ (ವಾಮನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇತರ 13 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್ ಮತ್ತು ಮಹಾದೇವಪುರ, ಚಿಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ, ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇತರ 16 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್), ಮಾಸ್ಟರ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ (ಎಂಬಿಟಿ), ವಲಯ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ರೈಸಿಂಗ್ ಮೇನ್ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾದ ಕಾರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗಿದ್ದವು. ಡಿಬಿಒಟಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ₹731.58 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಎರಡು ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ₹36.62 ಕೋಟಿ ಆಗಿತ್ತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಜಲಧಾರೆ ಯೋಜನೆ 2 ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ 4ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಭಾರತೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ (ಮಾರ್ಚ್ 2025) ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

²⁰ ಜಲಧಾರೆ ಯೋಜನೆ 2ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ-239ರ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಂವಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಜಲಧಾರೆ ಯೋಜನೆ 4ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ-166ರ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಂವಿಎಸ್.

²¹ ಜಲಧಾರೆ ಯೋಜನೆ 3ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ 56 ಜನವಸತಿಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್.

²² ಜಲಧಾರೆ ಯೋಜನೆ-5ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 151 ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್.

²³ ಕೆಆರ್ ಪೇಟೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ 797 ಜನವಸತಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಎಂವಿಎಸ್.

ಡಿಬಿಒಟಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಡಿಪಿಆರ್, ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಟೆಂಡರ್ ಪುರಸ್ಕೃತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚ ಮಿತಿ ಮೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು/ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ವಿಳಂಬಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ.

b) ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಮತ್ತು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅಧ್ಯಾಯ-4, ಹಿಂದಿನ ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜೆಜಿಎಂಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಾಯ-6ರ ಪ್ರಕಾರ, ಜೆಜಿಎಂ ಕೊನೆಯ ಮೈಲಿ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಮರುಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕರ²⁴ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2020 ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ 2022ರ ನಡುವೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2025 ರವರೆಗೂ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ವೆಚ್ಚ ₹126.93 ಕೋಟಿ.

ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ: (i) ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವಿಳಂಬ, (ii) ಎಂಬಿಟಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ, (iii) ಕೆರೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪ್ರಧಾನ ಮತ್ತು ಸಿಎನ್‌ಎನ್‌ಎಲ್ ನಿಂದ ಬಾವಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ, (iv) ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, (v) ಬಾವಿಯ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಒಳಹರಿವಿನ ಬಾವಿಯ ಬದಲಾವಣೆ, (vi) ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೀಗಾಗಿ, ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುವ ಕೆಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ. ಸಂಹಿತೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ 135ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳು/ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು. ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ಸಮಯದ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಚಾಲನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಜೂನ್ 2025ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ಮೇ 2025).

²⁴ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ಇತರ 49 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್; ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಸಗರಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ 37 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್; ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನವಿಲೆ, ತೊರೆಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ 53 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್ ಮತ್ತು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಿರುಗಾವಲು ಮತ್ತು ಇತರ 46 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಸ್.

c) ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆ.ಆರ್.ಪೇಟೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ 797 ಜನ ವಸತಿಗಳಿಗೆ ಎಂವಿಎಸ್ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು.

ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಳ್ಳೂರು-ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್, ನಾಗಮಂಗಲ ಪಟ್ಟಣ, ಬಿ.ಜಿ. ನಗರ ಮತ್ತು ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಐದು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ₹701 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎಂವಿಎಸ್ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಹು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯು ಇನ್ನೂ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ವರದಿ (ಪಿಎಸ್ಆರ್) ಕೆಲಸದ ಆದೇಶ	09/01/2020
ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ	21/09/2020
ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ವರದಿ ಅನುಮೋದನೆ	06/10/2020
ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ ಅನುಮೋದನಾ ಸಮಿತಿ ಅನುಮೋದನೆ	10/03/2021
ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮಂಜೂರಾತಿ	03/06/2021
ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕಟಣೆ	31/05/2022
ಸ್ವೀಕಾರ ಪತ್ರ	05/11/2022
ಕೆಲಸದ ಆದೇಶ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕ	23/01/2023
ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕ	22/01/2025
ವಿವರವಾದ ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿ (ಡಿಎಸ್ಆರ್) ಸಲ್ಲಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	06/04/2023
ಡಿಎಸ್ಆರ್ ಅನುಮೋದಿತ ದಿನಾಂಕ	27/09/2023
ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಅನುಮೋದನೆ	24/01/2024

ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿ ಜನವರಿ 2025 ರೊಳಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೂ, ಜನವರಿ 2025ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.47 ಮತ್ತು ಶೇ.32ರಷ್ಟಿತ್ತು. ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

(i) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಯೋಜನಾ ದಾಖಲೆಯಾದ ಯೋಜನಾ ಮಂಜೂರಾತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 85 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದೊಂದಿಗೆ, ತಲಾ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು 55 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ಜುಲೈ 8, 2020 ರಂದು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿ (ಪಿಎಸ್ಆರ್) ತಯಾರಿಕೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ₹17.85 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಪಿಎಸ್ಆರ್‌ನ ವಿಳಂಬಿತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯು ತಪ್ಪಾದ ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದ ಅನುಮೋದನೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು, ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು.

(ii) ಟೆಂಡರ್ /ಅನುಮೋದನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನೋಡಬಹುದಾದಂತೆ, ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವವರೆಗಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

(iii) ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವಿಳಂಬ

ಇಲಾಖೆಯು ನೀರಿನ ಶೋಧನಾ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿತ್ತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2023), ಆದರೆ ಮೇ 2024ರಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ನೀರಿನ ಶೋಧನಾ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಾಣವು ಮಾರ್ಚ್ 2025 ರವರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

(iv) ಮೇಸರ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಲಯ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ

ಏಪ್ರಿಲ್ 2023 ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2023 ರವರೆಗಿನ 26 ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿನಂತಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಭೂ ವಿನಂತಿಗಳು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಭೂ ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿ 254 ರಿಂದ 704 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಡಚಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ರ್ಪುಡಬಿಟಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಐದು ಅರಣ್ಯ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ.

(v) ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ತೆರವು ವಿಳಂಬ

ಐದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಾಗರಿಕ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮಾರ್ಗ ಅಳವಡಿಕೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಜೂನ್ 02, 2023 ರಂದು ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ, ಜನವರಿ 2025 ರವರೆಗೆ ಅನುಮತಿಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಅರಣ್ಯ ಅನುಮತಿಗಳ ತ್ವರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊರತೆಯು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮಾರ್ಗ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು.

(vi) ಗುಣಮಟ್ಟ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಮೋದನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ಅಗತ್ಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆ (ಕ್ಯೂಎಪಿ) ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯವು 46 ರಿಂದ 75 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಕ್ಯೂಎಪಿ ಅನುಮೋದನೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಕ್ಯೂಎಪಿ ಅನುಮೋದನೆಯ ನಂತರವೇ ಉತ್ಪಾದನಾ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

(vii) ವಿತರಣಾ ಚಾಲಕ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅನುಮತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಂಡಿಕೆ 135, ನಿವೇಶನವನ್ನು ಋಣಭಾರದ ಹೊರೆಗಳಲ್ಲದೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಹಾಕಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು (ಎನ್‌ಎಚ್) ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು (ಎಸ್‌ಎಚ್) ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ 16 ತಿಂಗಳಿಂದ 20 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಜನವರಿ 2025 ರವರೆಗೆ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಎಚ್ ನಿಂದ ಅನುಮತಿ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು.

ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯು ಆರಂಭಿಕ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ ಯೋಜನೆಯು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾದರೆ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮೇಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಅವಲೋಕನಗಳಿಗೆ ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿತು, ಹಾಗೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಇಲಾಖೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೀರಿದೆ

ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಯೋಜನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಇಲಾಖೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ. ಡಿಎಸ್ಆರ್ ತಯಾರಿಕೆ, ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎರಡಕ್ಕೂ ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳು/ವಿಳಂಬಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ನಾಲ್ಕು ಝಡ್‌ಬಟಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

d) ಎಂಎಎಸ್ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ಶಿಂಷಾ ನದಿಯನ್ನು ನೀರಿನ ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆ ಬೆಳ್ಳೂರು ಮತ್ತು ಇತರ 33 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ 40 ಲೀಟರ್ ದಿನಕ್ಕೆ (ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ) ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಎಂಎಎಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ವರ್ಷವಿಡೀ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಡಿಪಿಆರ್ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಲೋಚಿತ ವಿಸರ್ಜನೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಅಥವಾ ಜಲ ಭೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ನೀರಿನ ವಿಸರ್ಜನಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿವೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀರಿನ ಹರಿವು ಯೋಜಿತ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಂಷಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಯೋಜನೆಯು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಾಲುವೆಯ ವಿತರಣಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿತ್ತು, ಆದರೆ ಇದು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಲ್ಲದೇ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇಗ್ಗಲೂರು ಬ್ಯಾರೇಜ್‌ನ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀರು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ₹6.15 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿತು.

ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೋರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ 33 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಾಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿಧಾನಗತಿಯ ಮರಳು ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗಳು ಹುಲ್ಲಿನ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2020ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಜೆಪಿವಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿತು.

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜೆಜೆಎಂ ಹಂತ-II ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 15ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ (ಒಟ್ಟು 55 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ) ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಇಲಾಖೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2022) ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವರ್ಧನೆಯ ನಿಜವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಪೂರಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ತರುವಾಯ ಇಲಾಖೆಯು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2024) ಜೆಜೆಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ 15 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ 40 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದಿಂದ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಯೋಜನೆಯು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಜೆಜೆಎಂ ಅನುಸರಣಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ಪರಿಷ್ಕೃತ ಡಿಪಿಆರ್ ಅನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಲಾಖೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಜೆಜೆಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ

ಕಡ್ಡಾಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ) ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಯೋಜನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾರ್ಚ್ 2025ರಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಯು ವರ್ಧನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ, 15 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಯೋಜನೆಯು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಎಲ್ಲಾ 33 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಮರಳು ಶೋಧಕಗಳು ಸಸ್ಯವರ್ಗದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದವು, ಇದು ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆಯಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಪ್ರದರ್ಶನ-3.4).

ಪ್ರದರ್ಶನ-3.4 (ಮಾರ್ಚ್ 21, 2025 ರಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ)

ಹೀಗಾಗಿ, ಯೋಜನೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ₹6.15 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವು ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದು ಕಳಪೆ ಯೋಜನೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಧಿಯ ವ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಚ್ 2025ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುವುದು ಖಚಿತ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು (ಮೇ 2025) ಹೇಳಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮಾರ್ಚ್ 21, 2025 ರಂದು ನಡೆಸಿದ ಜಿಪಿವಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಿತು ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ.

ಎಫ್‌ಜಿಡಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ಎಂವಿಎಸ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಡಚಣೆಗಳು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

3.10 ನಿಗದಿತ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು

ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ 7634 (ಭಾಗ 2): 2012ರಲ್ಲಿ ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಕಂದಕಗಳ ಅಗೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆದ ವಿಚಲನಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿತು. ಮಾನದಂಡದ ಪ್ರಕಾರ, 20 ರಿಂದ 110 ಮಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ

ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಂದಕದ ಅಗಲವನ್ನು 300 ಮಿ.ಮೀ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಬೇಕು, ಇದು ಪೈಪ್‌ನ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ 150 ಮಿ.ಮೀ ಸೈಡ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಯ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜುಗಳು, ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಿಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಇಲಾಖೆಯು ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಂದಕ ಅಗಲಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಎಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಪೈಪ್‌ಗಳು 63 ರಿಂದ 90 ಮಿಮೀ ವ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಐಎಸ್ ಕೋಡ್ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯು 300 ಮಿ.ಮೀ ಬದಲಿಗೆ 600 ಮಿ. ಮೀ ಅಗಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಇದು ರಸ್ತೆ ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನುಬಂಧ-3.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ₹76.05 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಗಲವು ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸ ಅಗೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಂದಕಗಳ ಪುನಃ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತಹ ವಿವಿಧ ಸಂಬಂಧಿತ ವಸ್ತುಗಳ ದರಗಳ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು, ಇದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

3.11 100 ದಿನಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಕ್ಷೇಮ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಜೆಜಿಎಂ 100 ದಿನಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2020). ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, 2021ರ ಮಾರ್ಚ್ 31ರೊಳಗೆ ಕುಡಿಯಲು, ಕೈ ತೊಳೆಯಲು, ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ₹20,000 ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಅಂಗನವಾಡಿಗೆ ₹15,000 ಅನುದಾನವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅನುದಾನಗಳು, 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನಗಳು, ಎಂಪಿ/ಎಂಎಲ್‌ಎ ಎಲ್‌ಎಡಿಎಸ್ ನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗಣಿ ಪರಿಸರ ಪುನಶ್ಚೇತನ ನಿಗಮ (ಕೆಎಂಇಆರ್‌ಸಿ) ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನವೆಂಬರ್ 2024 ರಂತೆ 100 ದಿನಗಳ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.9ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.9: 100 ದಿನಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಿತಿ

ಸಂಸ್ಥೆ	ಒಟ್ಟು ಗುರಿ	ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದದ್ದು		
		ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ	ಶೌಚಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು	ಕೈ ತೊಳೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯ
ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು	53,700	479	9,753	7,592
ಶಾಲೆಗಳು	53,568	7,611	12,208	11,171
ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	12,726	690 (ನಳ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ)		

ಆಧಾರ: ಸಂಯೋಜಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಎಫ್‌26 ಮತ್ತು ಎಫ್‌27

ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, 9,753 ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು ಮತ್ತು 12,208 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಬಹುದು, ನಿಗದಿತ ಸಮಯಾವಧಿ ಮುಗಿದ ಮೂರುವರೆ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಫೀಲ್ಡ್ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳು (ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ನಾಲ್ಕು ಪರಿಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2020-ಮಾರ್ಚ್ 2021) ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ (₹4.7 ಲಕ್ಷ) ₹1.85 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸ್ವಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ₹2.36 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.10ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.10: ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದ ವಿವರಗಳು

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹೆಸರು	ಅಂಗನವಾಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	
	ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ	ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ	ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ	ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ
ಅನೂರ್	11	07	11	00
ಅರಬಿಕೊತ್ತನೂರು	14	06	17	07
ದೊಡ್ಡಗಂಜೂರ್	08	04	10	04
ಮಾರ್ಜೇನಹಳ್ಳಿ	10	08	10	06

ಆಧಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳು

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ, ಅವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಈ ತಪ್ಪಾದ ವರದಿಯು ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿನ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಲಾಖೆಯು ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಇದು ನಿಧಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-IV

ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 2020-21 ರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಧಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹಣದ ಬಳಕೆಯು ಬಹಳ ಕಳಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಡ್ಡಿಯ ಆದಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ರವಾನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು.

4.1 ಜೆಜಿಎಂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ

ಜೆಜಿಎಂಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಅನುದಾನಗಳ ಮೂಲಕ 50:50 ಅನುಪಾತ. 2019-20 ರಿಂದ 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-4.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-4.1: 2019-20 ರಿಂದ 2023-24ರ ಅವಧಿಯ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ	ಆರಂಭಿಕ ಶಿಲ್ಕು	ಕೇಂದ್ರ ಅನುದಾನ	ರಾಜ್ಯ ಅನುದಾನ	ನಿವ್ವಳ ಬಡ್ಡಿ#	ಕೇಂದ್ರ ಬಡ್ಡಿ	ರಾಜ್ಯ ಬಡ್ಡಿ	ಮುಕ್ತಾಯ ಶಿಲ್ಕು	ಶೇಕಡಾವಾರು ಬಳಕೆ
2019-20	53.81	546.06		14.26	491.01	298.64	157.49	83
2020-21	157.49	446.36	566.17	333.01	349.62	431.40	397.21	66
2021-22	397.21	2,504.40	3,355.44	4.74	1,510.86	1,520.55	3,230.38	48
2022-23	3,230.38	2,725.93	4,917.78	86.64	3,102.62	3,331.73	4,526.38	59
2023-24	4,526.38	4,966.62	6,309.73	0	5,563.37	6,728.68	3,510.68	78
ಒಟ್ಟು		11,189.37	15,482.13	113.85	11,017.48	12,311.00		87

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

* ಆರಂಭಿಕ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯದ ಶಿಲ್ಕುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ನಿವ್ವಳ ಬಡ್ಡಿ=ಗಳಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿ - ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರವಾನೆಯಾದ ಬಡ್ಡಿ.

4.1.1 ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-7.8.1ರ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ (ಪ್ರತಿ ಕಂತು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ) ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಕಂತಿನ ಬಿಡುಗಡೆಯು ವರ್ಷದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ (ಯುಸಿ), ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವರದಿ/ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಸಿಎಜಿ ಎಂಪನೇಲ್ ಸಿಎಯಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಿವರ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಂತಿಮ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಯುಸಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

a) ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ಕೋಷ್ಟಕ-4.2ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೂ, 2020-21 ರಿಂದ 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕೇಂದ್ರ ನೆರವಿಗಾಗಿ ₹13,630.11 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-4.2: ಕೇಂದ್ರ ನೆರವು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಹಂಚಿಕೆ	ಬಿಡುಗಡೆ	ಸಮತೋಲನ
2019-20	546.06	546.06	0.00
2020-21	1,189.40	446.36	743.04
2021-22	5,008.80	2,504.40	2,504.40
2022-23	5,451.85	2,725.93	2,725.92
2023-24	12,623.37	4,966.62	7,656.75
ಒಟ್ಟು	24,819.48	11,189.37	13,630.11

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್

2020-21 ರಿಂದ 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಹಂಚಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ 38 ರಿಂದ 50 ರವರೆಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕ-4.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯುಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೂರರಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಬಾಕಿ ಸಹಾಯವು ಲಭ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯಾಗದಿರುವುದು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಆಧಾರಿತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯವು 20ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನಿಧಿಯ ಶೇಕಡಾ 45ರಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಂಚಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ, ಇದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಇಲಾಖೆಯು ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕೇಂದ್ರ ನೆರವು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು (ಮೇ 2025). ಜೆಜಿಎಂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಪ್ರಗತಿಯು ಟೆಂಡರ್ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

b) ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂನ ಪಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದಿರುವುದು

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಮೂಲಕ (ಜೂನ್ 2022) 2022ರ ಜೂನ್ 21ರ ಮೊದಲು ನೀಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ, ರಾಜ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಭರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 2022ರ ಜೂನ್ 21ರ ನಂತರ ನೀಡಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ 50:50 ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಐಎಂಐಎಸ್ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ (ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ) ಮತ್ತು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು

(ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮುಕ್ತ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬಿಡ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವೆಚ್ಚ) ಒದಗಿಸಿದೆ. ತದನುಸಾರವಾಗಿ, 7ನೇ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 2022ರ ಜೂನ್ 21ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೀಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ₹562.81 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು 2022ರ ಜೂನ್ 21ರ ನಂತರ ನೀಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ₹555.33 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

₹562.81 ಕೋಟಿಗಳ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿತು (ಮಾರ್ಚ್ 2023). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮನವಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾದ ಕಾರಣ, 2022ರ ಜೂನ್ 21ರ ನಂತರ ನೀಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರೀಮಿಯಂನ ಕೇಂದ್ರ ಪಾಲನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಧಾರದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯವು ಭರಿಸಬೇಕಾದ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಪ್ರೀಮಿಯಂನ ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಸಹಾ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಬಿಡುಗಡೆ ಆದೇಶಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶುಲ್ಕದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

4.1.2 ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆ

ಜೆಜಿಎಂ ಹಣಕಾಸು ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ 5ರಷ್ಟು ನಿಧಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 2019-20 ನಿಂದ 2023-24 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಒಟ್ಟು ₹770.04 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಇಲಾಖೆಯು ₹473.19 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. 2020-21 ಮತ್ತು 2021-22ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ನೂರರಷ್ಟು ಬಳಕೆಯು 2022-23ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 88ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 2023-24ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 41ಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯಿತು. ಕಂಡಿಕೆ-2.2ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಐಎಸ್‌ಎಗಳು ಮತ್ತು ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಗಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಕಡಿತೆದಿಂದಾಗಿ ಹಣದ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಜೆಜಿಎಂಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

4.1.3 ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಐಎಸ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿಧಿಯ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ 10.2ನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು (ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಐಎಸ್) ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಹಣದ ಶೇಕಡಾ ಎರಡರಷ್ಟನ್ನು ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಐಎಸ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲಾ/ಉಪ ವಿಭಾಗೀಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಉಪಕರಣಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು/ಕಾರಕಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲು, ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳ ಖರೀದಿ, ಮಾಪನಾಂಕ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಂಡಳಿಗೆ (ಎನ್‌ಎಬಿಎಲ್) ಮಾನ್ಯತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಕೋಷ್ಟಕ-4.3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ

ನೀರು ಗುಣಮಟ್ಟ ವೀಕ್ಷಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯು 2019-20 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50 ರಿಂದ 2023-24 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಎರಡಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-4.3: ನೀರು ಗುಣಮಟ್ಟ ವೀಕ್ಷಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ
(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ	ನೀರು ಗುಣಮಟ್ಟ ವೀಕ್ಷಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಧಿಗಳು		ಶೇಕಡಾವಾರು ಬಳಕೆ
	ಹಂಚಿಕೆ	ಖರ್ಚು	
2019-20	17.58	8.72	50
2020-21	35.11	11.52	33
2021-22	117.32	17.57	15
2022-23	207.39	20.48	10
2023-24	225.52	4.55	02

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶ

ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವು ಖರ್ಚು ಆಗದೇ ಉಳಿಯಿತು, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್, ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ, ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಸಂಚಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಘಟಕಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಎಬಿಎಲ್ ನೊಂದಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಕೊರತೆ, ಲವಣಾಂಶ ನಿವಾರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯವು ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಎಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 5: ಚೆಚಿಎಂಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯವು ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

4.1.4 ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಮರುಪಾವತಿ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ 7.9 ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಿಷನ್ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ) ಯಾವುದೇ ನಿಗದಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಏಕ ನೋಡಲ್ ಖಾತೆ (ಎಸ್‌ಎನ್‌ಎ) ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ರಾಜ್ಯ ಖಜಾನೆಗಳಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳು 15 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂನ ಏಕ ನೋಡಲ್ ಖಾತೆಗೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅನುಗುಣವಾದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲಿನೊಂದಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಬಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಅದೇ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವರ್ಷದ ಯುಸಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿ ಮೊತ್ತದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

4.1.4.1 ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಎಸ್‌ಎನ್‌ಎಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಿಧಿಯಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಜೆಜಿಎಂನ ಅನುಮೋದಿತ ನಿಧಿಯ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಯಾ ಏಕೀಕೃತ ನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರೇವಣಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2023).

ಎ) 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ₹136.48 ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ₹115.76 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು, ಆದರೆ 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಕೋಷ್ಟಕ-4.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೋಷ್ಟಕ-4.4ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ₹41.75 ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರವಾನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-4.4: ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ರವಾನೆಯಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

	ಆರಂಭಿಕ ಶಿಲ್ಕು	ಮುಕ್ತಾಯದ ಬಡ್ಡಿ	ಸರಾಸರಿ ಶಿಲ್ಕು	ಅನುಪಾತ	ಅನುಪಾತದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡ್ಡಿ	ನಿಜವಾದ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ
ಕೇಂದ್ರ	858.39	261.62	560.005	0.139	16.13	57.88	41.75
ರಾಜ್ಯ	3667.95	3248.81	3458.380	0.861	99.63	57.88	-41.75

ಆಧಾರ: ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಸ್ ಶೀಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಯುಸಿಗಳು

2023-24ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮರುಪಾವತಿಸಲಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿಯ ನಿಜವಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಲು/ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಮೇ 2025).

(ಬಿ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಚಲನದಲ್ಲಿ, ಏಕ ನೋಡಲ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಿಷನ್ ಅದೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಿತು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆದಾಯ ಗಳಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿಯ ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತು ಅದರ ರವಾನೆಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು (ಹಿಡುವಳಿ ಖಾತೆ) ತೆರೆದಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು. ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆಗಳು/ಸುಂಕಗಳು/ಲೇವಿಗಳು/ಪುರಸಭೆಯ ಶುಲ್ಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯ ಪಾವತಿಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

4.1.5 ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ವೆಚ್ಚಗಳು

ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-7.10, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ/ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಲ್ಲದ ವೆಚ್ಚಗಳಾದ ವೆಚ್ಚ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ₹4,403.23 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಐಎಂಐಎಸ್) ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದು

ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ವೆಚ್ಚಗಳು²⁵ ಭೂಮಿ ವೆಚ್ಚ (₹276.21 ಕೋಟಿ), ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಮನೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ವೆಚ್ಚಗಳು (₹2397.75 ಕೋಟಿ), ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ವೆಚ್ಚಗಳು (₹232.70 ಕೋಟಿ), ಕಟ್ಟಡ, ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡ, ಕಟ್ಟಡ ವಿಸ್ತರಣೆ, ವಸತಿ ಕಟ್ಟಡ, ವಾಹನ (₹25.51 ಕೋಟಿ) ನಿರ್ಮಾಣ/ನವೀಕರಣ/ದುರಸ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳಿಗಾಗಿ ಜಿಜಿಎಂ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳು ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಯಿಂದ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ.

4.1.6 ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-6.1.2 ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶೇ.50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.10ರಷ್ಟು ನಗದು/ವಸ್ತು/ಕಾರ್ಮಿಕರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-7.11 ವಸ್ತು/ಕಾರ್ಮಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಗದು ಕೊಡುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ನಗದು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಮುಂದುವರೆದು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದಾಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸದಿದ್ದರೆ, ಏಜೆನ್ಸಿ/ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಸಮುದಾಯ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೂಲಕ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ (ಜುಲೈ 2022).

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ₹1,594.90 ಕೋಟಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಕೊಡುಗೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯು ₹22.57 ಕೋಟಿ ಆಗಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಸಹ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಗದು, ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಹೀಗಾಗಿ, ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸದಿರುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಸ್‌ಸಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನೂ

²⁵ ₹5 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದ ಕಾರಣ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 32ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಕೊಡುಗೆ ಪಾವತಿಗೆ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲಾಖೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಮೇ 2025). ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧದಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅನುದಾನದಿಂದ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

4.1.7 ಪರ್ಯಾಯ ಹಣಕಾಸು ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ನಿಧಿಯ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (ಸಿಎಸ್ಆರ್) ವಿಭಾಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಜನೋಪಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-7.12ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಿಎಸ್ಆರ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳು, ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಜನೋಪಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆ/ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನವೀನ ಹಣಕಾಸು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ವಿಭಾಗೀಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೂ, ಈ ಅನುದಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಜೆಜಿಎಂನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರವು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

4.1.8 ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನಿಧಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡದಿರುವುದು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-7.13ರಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂ (ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಪಾಲು) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನಿಧಿಯಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ, ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬರುವ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಯೂ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತು ಒ& ಎಂಗಾಗಿ ನೀರಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ನಿಧಿಯು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಆವರ್ತ ನಿಧಿಯಾಗಿ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮುದಾಯವು ಮರುಪೂರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಲಾಖೆ/ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನಿಧಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಕಾರಣ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಇದು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಮೇ 2025).

4.1.9 ಫ್ಲೆಕ್ಸಿ ನಿಧಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ

ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸವಾಲುಗಳು/ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ ಐದನ್ನು ಫ್ಲೆಕ್ಸಿ ನಿಧಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ಕಂಡಿಕೆ-7.14 ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಧಿಯು ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯವು ಫ್ಲೆಕ್ಸಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಷಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಫ್ಲೆಕ್ಸಿ ನಿಧಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು (ಒಂದು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಸೇರಿದಂತೆ) ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು, ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನವೀನ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಹಾನಿಯಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ಅನುದಾನವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಅನುದಾನಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯು ಮೀಸಲಾದ ಜಿಜಿಎಂ ಫ್ಲೆಕ್ಸಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕಡ್ಡಾಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಉತ್ತರವು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು

ಅಧ್ಯಾಯ-V

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು

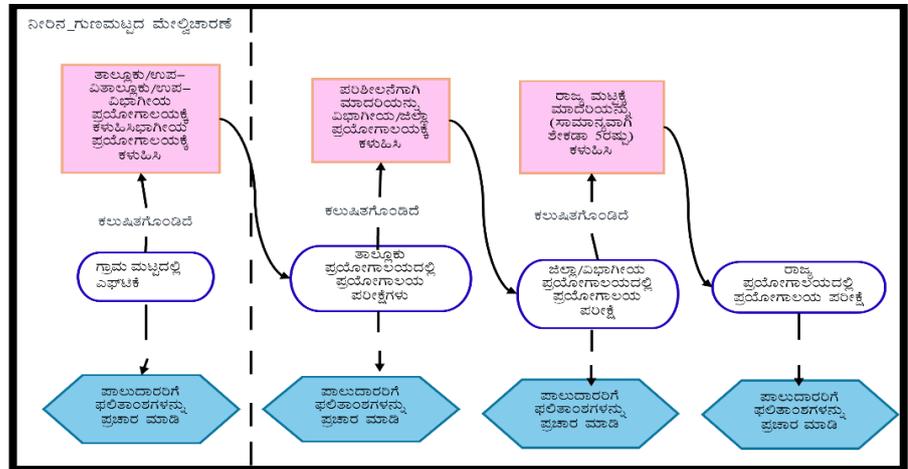
ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಉದ್ದೇಶಿತ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮಿಷನ್‌ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು. ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಮಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು.

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-4.5 ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯವು ಫೀಲ್ಡ್ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು (ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳು), ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಗಾವಲನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

5.1 ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಜೆಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (BIS) ಗೆ: 10500 ಅನುಸರಿಸಲು ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಡಿಕೆ-10.1 ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ವಿಭಾಗವು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಗಳು/ಮಾದರಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿಶಾಲ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಗದಿತ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಣ್ಗಾವಲು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಚಿತ್ರ-5.1ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-5.1: ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಣ್ಗಾವಲು ಚೌಕಟ್ಟು

ಆಧಾರ: ಜೆಜಿಎಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-10.1

5.1.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-5.4, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಯು ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಪಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಅಥವಾ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರು/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು/ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು/ತರಬೇತಿ ನೀಡಬಹುದು. ಅಧ್ಯಾಯ 10ರ ಪ್ರಕಾರ, ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳು/ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಬಾಟಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಐದು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಮತ್ತು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ಗ್ರಾಮ ಜಲ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಡಿಕೆ-10.1ರ ಪ್ರಕಾರ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಮೂಲಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 100 ಪ್ರತಿಶತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ

- 2021-22 ನಿಂದ 2023-24 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಟಿಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೋಷ್ಟಕ-5.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 2021-22, 2022-23 ಮತ್ತು 2023-24 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ 37,93 ಮತ್ತು 83 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟಿತ್ತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-5.1: 2021-22 ನಿಂದ 2023-24 ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಾದರಿಗಳ ವಿವರಗಳು.

ವರ್ಷ	ಒಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು	ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳು	ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಮಾದರಿಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಮರುಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
2021-22	28,335	10,430	37	1,42,838	4,540	3.0	0
2022-23	26,106	24,388	93	6,01,437	7,909	1.3	0
2023-24	26,106	21,770	83	2,15,742	3,078	1.4	559

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.

- ರಾಜ್ಯದ 533 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಮಹಿಳೆಯರು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. 28 ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ 10ರಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಫ್‌ಟಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ.
- ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು 2021-22ಕ್ಕೆ (1.43 ಲಕ್ಷ) ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2022-23 ಸಮಯದಲ್ಲಿ (6.01 ಲಕ್ಷ) ಗಮನಾರ್ಹ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 2023-24ರ (2.16 ಲಕ್ಷ) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.
- ಜಿಜಿಎಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು (ಅಧ್ಯಾಯ 10ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಕಂಡಿಕೆ (i)) ಎಲ್ಲಾ ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಕೇವಲ 18 ಪ್ರತಿಶತ ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ 2023-24ರಲ್ಲಿ ಮರುಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು. 2021-22 ಮತ್ತು 2022-23 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಆಯ್ದು ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 910 ಮಾದರಿಗಳು

ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 549 (ಶೇಕಡಾ 60) ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮರುಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

- 28 ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ 12 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.
- ಕೇವಲ 13 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ. ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದಿರುವುದು ಮಾಲಿನ್ಯಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸದಿರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಪರೀಕ್ಷಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳ ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ 2021-22 ಮತ್ತು 2022-23 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಟಿಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 2023-24 ಸಮಯದಲ್ಲಿ, 22,000 ಎಫ್‌ಟಿಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪರ್ಯಾಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ. ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮಾದರಿಗಳ ಮರುಪರೀಕ್ಷೆ, ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಉತ್ತರವು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

5.1.2 ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-10.1ರ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಉಪ-ವಿಭಾಗೀಯ/ಬ್ಲಾಕ್ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ-ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗೆ (ಮುಂಗಾರಿನ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರದ) ಎರಡು ಬಾರಿ, ಕನಿಷ್ಠ 13²⁶ ಮೂಲಭೂತ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ತಿಂಗಳಿಗೆ 250 ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು/ಮಾದರಿಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ, (ಇಲಾಖೆ/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಿಷನ್ ಐಎಂಐಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರೋಸ್ಟರ್ ಗುರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3,000) 13 ಮೂಲಭೂತ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪವಿಭಾಗ/ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ/ಸಂಚಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಹರಡಿರುವಂತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 31 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು 48 ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿವೆ. ಜೈವಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ನಾಲ್ಕು ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಸಹ ಬಳಸುತ್ತದೆ. 13 ಮೂಲಭೂತ ನಿಯತಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಅನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಅಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು (ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಇ

²⁶ ಪಿಹೆಚ್, ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆ, ಒಟ್ಟು ಕರಗಿದ ಘನವಸ್ತುಗಳು (ಟಿಡಿಎಸ್), ಒಟ್ಟು ಗಡಸುತನ, ಒಟ್ಟು ಕ್ಷಾರತ್ವ, ಕ್ಲೋರೈಡ್, ಸಲ್ಫೇಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ನೈಟ್ರೇಟ್, ಫ್ಲೋರೈಡ್, ಆರ್ಸೆನಿಕ್, ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಇ. ಕೋಲಿ.

ಕೋಲಿ) ಪರಿಕ್ಷಿಸಲು ಕೇವಲ 17 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು 4 ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಒಟ್ಟು 2,94,756 ಕೊಳವೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು (ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್) ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು 1,32,177 ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ ಹೊಂದಿದ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಮೂಲಗಳು ಇವೆ. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮಾನಿಟರಿಂಗ್ ಇನ್ಫರ್ಮೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಐಎಸ್) ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ, 71 ಪ್ರತಿಶತ (93,221) ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಮೂಲಗಳು 2023-24 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. 2021-22 ಮತ್ತು 2022-23 ವರ್ಷಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಐಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಐಎಸ್ ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ, 1 ಏಪ್ರಿಲ್ 2019 ರಂದು ಅಥವಾ ನಂತರ 636 ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ (ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ಗೆ 413, ನೈಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ 142, ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 63, ಲವಣಾಂಶಕ್ಕೆ 17 ಭಾರಿ ಲೋಹಗಳಿಗೆ ಒಂದು).

ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳ ಪರಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೇವಲ 42 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೋಷ್ಟಕ-5.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-5.2: ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ತಃಖ್ತೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ*	ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮೂಲಗಳು	ಪರಿಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮೂಲಗಳು (ಶೇಕಡಾವಾರು)
	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು			
ಬೀದರ್	1	2	6,498	4,025	62
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	1	2	11,449	3,870	34
ಗದಗ	1	0	5,538	1,852	33
ಕೋಲಾರ	1	2	13,447	2,277	17
ಮಂಡ್ಯ	1	2	11,379	5,429	48
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	1	3	6,284	4,993	79
ಯಾದಗಿರಿ	1	1	7,537	3,627	48
ಒಟ್ಟು	7	12	62,132	26,073	42

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ.

* ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಮೂಲಗಳು

ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಿತ್ತು. ಪರಿಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇತರ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ 250 ಪರಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು.

ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 19 ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ (7+12), ಕೇವಲ ಏಳು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು (5+2) ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ (2023ರ ಆಗಸ್ಟ್ 1) ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ (2023ರ ಆಗಸ್ಟ್ 28) ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ದತ್ತಾಂಶದ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 7 ಮತ್ತು 11ರಷ್ಟು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಂಗಾರಿನ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025) ಏಕೆಂದರೆ ಕೇವಲ 10 ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದವು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇದು ಪರಿಹರಿಸದ ಕಾರಣ ಉತ್ತರವು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

5.1.3 ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೊರತೆ

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮತ್ತು ಏಕರೂಪದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹರಡುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ/ಉಪವಿಭಾಗ/ಬ್ಲಾಕ್/ಸಂಚಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯು ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅದು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2019) ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ರೆಫರಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (ಎಂಟಿಯು) ಸಹಿ ಹಾಕಿತು. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 100 ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 4,650²⁷ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು

ಇಲಾಖೆಯು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ರೆಫರಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 2019-20 ರಿಂದ 2023-24 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ನಾಲ್ಕು ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಇಲಾಖೆಯು ಅವುಗಳ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹೀಗಾಗಿ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು.

ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳ ಪರಸ್ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). 500 ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಎಂಒಯು ನವೀಕರಣವು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಜಿಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-10.1 (iii)ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಮಾದರಿಗಳು ಕೇವಲ 11 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟಿವೆ.

5.1.4 ಸಂಚಾರಿ ನೀರು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಕೊರತೆ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಚಲಿಸುವ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತವೆ. ದೂರ ಮತ್ತು

²⁷ ಒಟ್ಟು ಮಾದರಿಗಳು = 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು * 3000 ಮಾದರಿಗಳು = 93,000 ಮಾದರಿಗಳು. 93,000 ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರತಿಶತ = 4,650 ಮಾದರಿಗಳು.

ವಿಪತ್ತು ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಚಾರಿ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಘಟಕಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಸಂಚಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025) ಹೀಗಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

5.1.5 ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯ

ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಮಯದಿಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಅವಧಿಯು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವು 24 ಗಂಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಎಸ್ ಚೌಕಟ್ಟು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು, ಆದರೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು, ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವು 48 ಗಂಟೆಗಳಿಗಿಂತ²⁸ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 79 ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವು 9 ರಿಂದ 75 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಮಾದರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇದು 9 ರಿಂದ 59 ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ಖಾಸಗಿ ದಾಖಲಾದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಾಸರಿ ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವು 71 ದಿನಗಳಿಂದ 106 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಮಾನದಂಡಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಟರ್ನೌಂಡ್ ಸಮಯವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ (ಮೇ 2025) ಆದರೆ ಮಾದರಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.

5.2 ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 79 ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಪೈಕಿ 10 ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಎನ್‌ಎಬಿಎಲ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಮಾಡಲಾದ ಏಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯತಾಂಕಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆ ಯಂತ್ರ, ಟಿಡಿಎಸ್ ಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಅಯಾನ್ ಮೀಟರ್ ನಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-5.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಪರೀಕ್ಷಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

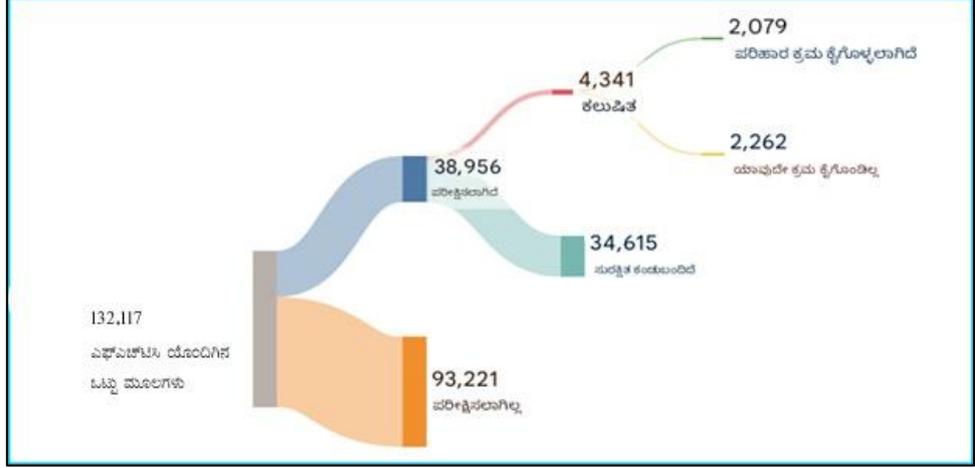
5.3 ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-10ರ ಪ್ರಕಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಗಳು ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು

²⁸ <https://jaljeewanmission.gov.in/sites/default/files/guideline/WOMS-Framework.pdf>- ಕಂಡಿಕೆ-6.8.

ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೈಗೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ-5.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ-5.2: ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್

ಕೇವಲ ಶೇ. 29ರಷ್ಟು ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 11ರಷ್ಟು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಶೇ. 52ರಷ್ಟು ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ 18,888 ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ 16,670 ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 952 ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಹೀಗೆ ಉತ್ತರವು ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮದ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 6: ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು, ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಮಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಲುಷಿತ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5.4 ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸದಿರುವುದು.

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-8.3.4ರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಅಂತರ್ಜಲದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯ್ದು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣಾಂಶ ನಿವಾರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಎಂಟು ಮಾದರಿಗಳು ಚಿತ್ರ-5.3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

5.5 ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ

ಹಿಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಕ್ಯೂಎಂಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ,²⁹ ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ³⁰ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ³¹ ಮೂರು ವಿಶಾಲ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ (ಅನುಬಂಧ-11) ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-5.2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳು, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು, ತೆರೆದ ಬಾವಿ, ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತು. ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಘೋಷಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇವಲ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಮಾದರಿಗಳು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿದ್ದವು, ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 25 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ-5.3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರ-5.3: ಮಾದರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

Village	pH	Turbidity	TDS	SO ₄	Cl	NO ₃	Hardness	Total Alk	F	T-Coli	E-Coli
Rajnal											
Hokrana B											
Ladha											
Lanjwada											
Kodihalli											
Kuthanahalli											
Thippenahalli											
Hadigere											
Asundi											
Hebbal											
Hulakoti											
Machenahalli											
Chowdadenahalli											
Nellahalli											
D N Doddi											
Kamadenahalli											
Thiruganahalli											
Kadathanalu											
Tholasikombri											
Hunjanakere											
Arga											
Halageri											
Kadwad											
Akkunji											
Basavanthapur											
Bilbar											
K-Hosahalli											
Abbe Tankur											

ಆಧಾರ: ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಹಸಿರು- ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ; ಹಳದಿ - ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ; ಕೆಂಪು - ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ- ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

²⁹ 'ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನೀರನ್ನು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

³⁰ ಮೌಲ್ಯವು 'ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮಿತಿ' ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದರೆ, ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

³¹ (ಐಎಸ್ 10500 2012 ಕುಡಿಯುವ ನೀರು-ವಿವರಣೆ- ಎರಡನೇ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ, ಜಿಆರ್ 6) <https://www.bis.gov.in/other/DrinWatIS10500.pdf>

ತೊಳಸಿಕಂಬ್ರಿ ಮತ್ತು ಕೆ. ಹೊಸಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು. ಹತ್ತಿರದ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇ ಕೋಲಿಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಗದಗ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಇ ಕೋಲಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಜಲಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು, ಒಎಚ್‌ಟಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕ್ಲೋರಿನೇಷನ್ ಅನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿತು.

5.5.1 ಪ್ರಸರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ

ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂಲ/ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಮಾದರಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಇ ಕೋಲಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಪಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್‌ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಮತ್ತು ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳು ಇ ಕೋಲಿಗೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು, ಇದು ವಿತರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-5.3ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-5.3: ಪ್ರಸರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿ

ಜಿಲ್ಲೆ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಆಧಾರ/ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಪಿ		ಎಫ್‌ಹೆಚ್‌ಟಿಪಿ	
		ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್	ಇ-ಕೋಲಿ	ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್	ಇ ಕೋಲಿ
ಬೀದರ್	ರಾಜನಾಲ್	X	X	✓	X
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿ	X	X	✓	✓
ಕೋಲಾರ	ಚೌಡದೇನಹಳ್ಳಿ	✓/ X	X/ X	✓	✓
ಕೋಲಾರ	ಕಾಮದೇನಹಳ್ಳಿ	X	X	✓	X
ಮಂಡ್ಯ	ಹಂಜನಕೆರೆ	X	X	✓	X

ಆಧಾರ: ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಪ್ರಸರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯವು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ನೀರಿನ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳ ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯು, ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಜೆಜಿಎಂನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸಿತು.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋರಿನೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಇದು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲಾಖೆಯು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಸ್ಥಳಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಪ್ರಸರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಗತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

5.6 ಕುಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಚಿಚಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸದಿರುವುದು.

ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಹಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಸವಂತಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 240 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎಂವಿಎಸ್ ಯೋಜನೆಯ ವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ₹108 ಲಕ್ಷ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹83.62 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಮೇ 2021). ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಜುಲೈ 19, 2023 ರಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ದಿನವೇ ಇಲಾಖೆಯು ಗ್ರಾಮವನ್ನು 'ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ' ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಮೂಲ ₹22.35 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ತೆರೆದ ಬಾವಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಬಾವಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ಕೊಳಕಾಗಿರುವುದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ತೆರೆದ ಬಾವಿಯಿಂದ 20 ಮೀಟರ್ ಒಳಗೆ ಚರಂಡಿ ಇದ್ದು ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು ತೆರೆದ ಬಾವಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಬಳಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

2023-24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ತೆರೆದ ಬಾವಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸದಾಗ ಅದು ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪಿಡಿಓ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು (05 ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ತೆರೆದ ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾರಮ್ಮ ದೇವಿ ದೇವಾಲಯದ ಬಳಿಯಿರುವ ಆರ್‌ಓ ಸ್ಥಾವರದ ನೀರನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕುಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಫೋಕಸ್ ಗ್ರೂಪ್ ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದವರು ಚಿಚಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆಯಲು, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಮತ್ತು ಜಲ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕದಿಂದ ಪಡೆದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು (ಆಗಸ್ಟ್ 08, 2024) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು ಮತ್ತು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ-5.3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ಮಿತಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಯಿತು.

ತೆರೆದ ಬಾವಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಚರಂಡಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ತೆರೆದ ಬಾವಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಬಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲಾಖೆಯು ಚರಂಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಮುಂದುವರೆದು, ತೆರೆದ ಬಾವಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಚರಂಡಿಯನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಪಿಡಿಓಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಇ ಕೋಲಿಯಂತಹ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮಾದರಿಗಳು ಈ ಎರಡೂ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದ (9 ಆಗಸ್ಟ್ 2024) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ,
ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಧ್ಯಾಯ-VI

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

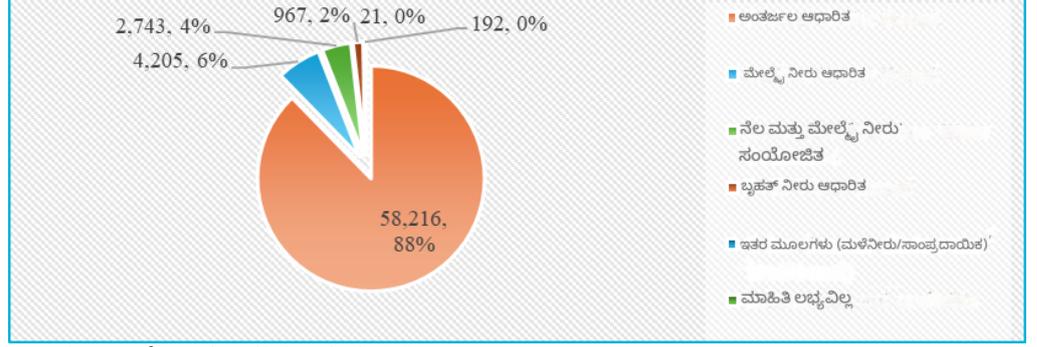
ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಸರಣೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯವು ನೀರು ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಭರ್ತಿಕಾರ್ಯ ರಚನೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಕ್ರಮಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಚೌಕಟ್ಟು ಮಿಷನ್ ಅಧಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ಕಡಿಮೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು. ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಉಭಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಅಥವಾ ತೀವ್ರತೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು.

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯು ಜೆಜಿಎಂನ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಭಿಯಾನವು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಜೆಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

6.1 ರಾಜ್ಯದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ವಿಧಗಳು

ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೂಲಗಳು ಮೇಲ್ಮೈ ಆಧಾರಿತ ಅಥವಾ ಅಂತರ್ಜಲವಾಗಿವೆ. ಮೂಲಗಳ ವಿಧಗಳಾದರೂ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಭಜನೆಯು ಬಹುಪಾಲು ಯೋಜನೆಗಳು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ, ಇದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರ-6.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-6.1: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ - ಮೂಲವಾರು

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

21 ಯೋಜನೆಗಳು ಇತರ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು 192 ಯೋಜನೆಗಳು (ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 24³² ಯೋಜನೆಗಳು) ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಇದು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿಯ ವರದಿಯ (2024) ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದ 45 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, 15 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು 33 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅರೆ-ಗಂಭೀರ ಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಿತು. ಅಂತರ್ಜಲದ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮೂಲದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ ತಲಾ 55 ಲೀಟರ್ (ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ) ಅನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಪಾಯ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿಯಲ್ಲಿ 160 ಬೃಹತ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು 40,000 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಇದು ಸುಮಾರು ಶೇ.68ರಷ್ಟು ಇದ್ದು ಅಂತರ್ಜಲದಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿಗೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಶೇ.32ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಎಂವಿಎಸ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಂತರ್ಜಲದ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ತರವು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

6.2 ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸುರಕ್ಷತೆ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-8.7ರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು (ನೈಜ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೋಟ ಎರಡೂ³³) ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಗುರುತಿಸಲಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಮಿತ ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಜಿಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಹೂಡಿಕೆಗಳು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ (ನೇಲ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ಎರಡೂ) ಲಭ್ಯವಿರುವ ಒಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ

³² 14- ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, 8- ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮತ್ತು 2- ಮಂಡ್ಯ.

³³ ನೈಜ ನಷ್ಟವು ಎತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಸೇವಾ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಶೇಖರಣಾ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪೋಲಾಗುವ ನೀರನ್ನು (ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ) ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮೋಟದ ನಷ್ಟವು ಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆ ದೋಷ, ಕಳ್ಳತನ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕೃತವಲ್ಲದ ಸಂಪರ್ಕಗಳಂತಹ ಅನಧಿಕೃತ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮದ ನೀರಿನ ಬಚೆಟ್ ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ವಾರ್ಷಿಕ ನೀರಿನ ಬಚೆಟ್ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ನಿಂದ ರಾಜ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ನೀರಿನ ಬಚೆಟ್ ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವುದೇ ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಚೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ಜಲ ಬಚೆಟ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು. ಇದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗದ ನೀರಿನ ವ್ಯರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ನೀರಿನ ಬಚೆಟ್ ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸದಿರುವುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ನಡೆಸದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಈ ಉತ್ತರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

6.3 ಅಸಮರ್ಪಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಕ್ರಮಗಳು

ಬಹುಪಾಲು ಯೋಜನೆಗಳು ನೀರು ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಮರುಪೂರಣಗೊಳಿಸುವುದು, ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು, ಜಲಮೂಲಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ/ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಮೂಲಕ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಕೃತಕ ಮರುಪೂರಣ, ಬೂದು ನೀರಿನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ/ಇಲಾಖೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಯೋಜನಾ ದಾಖಲೆಗಳು ಈ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿತು.

6.3.1 ನೀರಿನ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳ ಕೊರತೆ

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳಾದ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.3.2 ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-6.3ರಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ವಿವಿಧೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಬೂದು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಎಸ್‌ಬಿಎಂ(ಜಿ)

ಯೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರಿನ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ 23 ಗ್ರಾಮಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮವು (ಹಲಗೇರಿ) ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಕೊಳಗಳಿಗಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿದ್ದವು. ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಜಲಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನೀರಿನ ಭದ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಸ್‌ಬಿಎಂ(ಜಿ)ಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳು ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದಿವೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಪ್ರಸ್ತುತ 6,045 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿವೆ.

ಯಾವುದೇ ಪೂರಕ ಪುರಾವೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಶಿಫಾರಸು 7: ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿರಂತರ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಪೂರಣ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

6.4 ವಿವರವಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ನೀತಿಯ ಕೊರತೆ

ಜೆಜಿಎಂನ SWOT³⁴ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ಒ&ಎಂ) ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಗಮನವಹಿಸಿರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಜೆಜಿಎಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಒ&ಎಂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತವೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಯೋಜನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಒ&ಎಂ ಖಾತೆಗಳ ನೀತಿಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಒ&ಎಂ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕ ಸುಂಕ/ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಒ&ಎಂ ವೆಚ್ಚಗಳು/ನೀರಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯವು ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು

³⁴ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಆತಂಕ.

ಒಳಗೊಂಡ ಒ&ಎಂ ನೀತಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

2019-20 ರಿಂದ 2023-24 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಗ್ರ ಒ&ಎಂ ನೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು 2024ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17ರಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒ&ಎಂ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕಗೊಳಿಸಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 09 2024).

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ 28 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಒ ಅಂಡ್ ಎಂಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿವೆ.

ನೀತಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಒ&ಎಂ ನೀತಿಯು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಗ್ರಾಮ ಸಭಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ (ಸಿಇಒಗಳು) ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ಜಂಟಿ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಆರ್‌ಡಿಪಿಆರ್ ಮತ್ತು ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಡಿಯ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು 2024ರ ನವೆಂಬರ್ 30ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಹಾ ತಿಳಿಸಿತು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಸಿಇಒಗಳು ಮತ್ತು ಇಇಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ನೀತಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಸ್ವರೂಪದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2025) ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರತಂದ ಒ&ಎಂ ನೀತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

6.4.1 ಸಮುದಾಯದ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕೊರತೆ

SWOT ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಸಮುದಾಯದ ಮಾಲೀಕತ್ವ/ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ವಿಧಾನದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೌರ್ಬಲ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒ&ಎಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು, ಇದು ಪ್ರದರ್ಶನ-6.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು, ಮುರಿದ ಮೀಟರ್‌ಗಳು, ನೀರಿನ ವೃಥಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಪ್ರದರ್ಶನ-6.1: ಮುರಿದ ಮೀಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ವೃಥಾ

ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಗಳು/ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಸರಿಯಾದ ಸಂವೇದನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯ ಅಂಶಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಹೊರಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ 4.1.5ರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 11 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿವೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸದಿರುವ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.1: ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸದಿರುವ ವಿವರಗಳು

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಟೀಕೆಗಳು
ತೊಳಸಿಕಂಬ್ರಿ	ಹರದನಹಳ್ಳಿ	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು 14.03.2024 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಯಾವುದೇ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆದಾಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ₹8.69 ಲಕ್ಷವನ್ನು 2023-24ರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.
ರಾಜನಾಲ್	ಅಲಿಯಂಬರ್	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು 12.03.2024 ರಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಯಾವುದೇ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಆಧಾರ: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಿಜವಾದ ಬಳಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಬದಲು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ₹50 (ತೊಳಸಿಕಂಬ್ರಿ) ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹500 (ರಾಜನಾಲ್) ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮತಟ್ಟಾದ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಈ ವಿಧಾನವು ನೀರಿನ ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅನುಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಸಿತು ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣ ವೆಚ್ಚದ ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

6.4.2 ನಿಗದಿತ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೊರತೆ

ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ದಾಸ್ತಾನು ನೋಂದಣಿ (9 ಗ್ರಾಮಗಳು), ರಿಪೇರಿ ನೋಂದಣಿ (ಒಂದು ಗ್ರಾಮ) ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ನೋಂದಣಿ (7 ಗ್ರಾಮಗಳು) ಯಂತಹ ಮೂಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಮೂಲಭೂತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯು ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಒ&ಎಂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

6.5 ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆ

ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ, ಒ&ಎಂ, ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

6.5.1 ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ

ಜೆಜಿಎಂನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 55 ಎಲ್‌ಪಿಸಿಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪೂರೈಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ 8ನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಆಫ್ ಥಿಂಗ್ಸ್ (ಐಒಟಿ)³⁵ ಬಳಕೆಯಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-11.1.1 ಪೂರೈಕೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕತೆಗಾಗಿ ಸಂವೇದಕ ಆಧಾರಿತ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಪನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿವಿನ ಸಂವೇದಕಗಳು, ಒತ್ತಡ ಸಂವೇದಕಗಳು, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಂವೇದಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಸಂವೇದಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸದಿರುವುದು ಆರಂಭಿಕ ಪತ್ತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಐಒಟಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಅನುಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-6.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (ಕಂಡಿಕೆ-6.1ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ) ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವು (ಅಧ್ಯಾಯ 5), ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವು ದೂರದ ಸಾಧನೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ಶೇಕಡಾ 3ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮಾತ್ರ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಫ್‌ಜಿಡಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 68ರಷ್ಟು ಜನರು ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಶೇಕಡಾ 5ರಷ್ಟು ಜನರು ಬೇಸಿಗೆಯ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.5.2 ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ

ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ದೂರುಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೂರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದೃಢವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರವು ಯಾವುದೇ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಸೇವಾ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಮ್ಮ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕಸೇತುವೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲು

³⁵ ಸಂವೇದಕ ಆಧಾರಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಿಯಮಿತತೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು/ಜನವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತಕ್ಕೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಪೋರ್ಟಲ್ 'ಪರಿಹಾರ'ವನ್ನು (2020) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತು. ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೀಸಲಾದ ಸಹಾಯವಾಣಿ (9480985555), ಇಮೇಲ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಸಹಾಯವಾಣಿಗಳ ಏಕೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 2024ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಇಲಾಖೆಯು 2025ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿತು. ಮಾರ್ಚ್ 2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಿಜಿಎಂಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಟ್ಟು 7,566 ದೂರುಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿತು.

➤ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಸಮಯ

ದಾಖಲಾಗಿರುವ ದೂರುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪರಿಮಾಣ, ಒ&ಎಂ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಇಲಾಖೆಯು 7,219 ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿತು-30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 58 ಪ್ರತಿಶತ, 31 ರಿಂದ 60 ದಿನಗಳ ನಡುವೆ 15 ಪ್ರತಿಶತ, 61 ರಿಂದ 90 ದಿನಗಳ ನಡುವೆ 8 ಪ್ರತಿಶತ ಮತ್ತು 90 ದಿನಗಳ ನಂತರ 19 ಪ್ರತಿಶತ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸರಾಸರಿ ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಸಮಯವು 56 ದಿನಗಳಾಗಿತ್ತು. ವರ್ಗವಾರು ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಸಮಯವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.2: ವರ್ಗವಾರು ಪರಿಹಾರ ಸಮಯ

ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಧಿ	ಒಟ್ಟು	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪರಿಮಾಣ	ಅಸಮರ್ಪಕ / ಕಳಪೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ	ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ & ಸೋರಿಕೆ	ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ	ಇತರ
15ರ ಒಳಗೆ	3,054	2,125	122	327	151	328	1
16 ರಿಂದ 30	1,136	759	59	108	71	139	0
31 ರಿಂದ 60	1,103	721	55	126	63	138	0
61 ರಿಂದ 90	568	377	39	65	31	56	0
91 ರಿಂದ 180	784	530	59	79	36	80	0
180 ರಿಂದ 365	450	296	25	54	29	46	0
>1 ವರ್ಷ	124	92	0	12	8	12	0
ಒಟ್ಟು	7,219	4,900	359	771	389	799	1

ಆಧಾರ: ಪರಿಹಾರ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

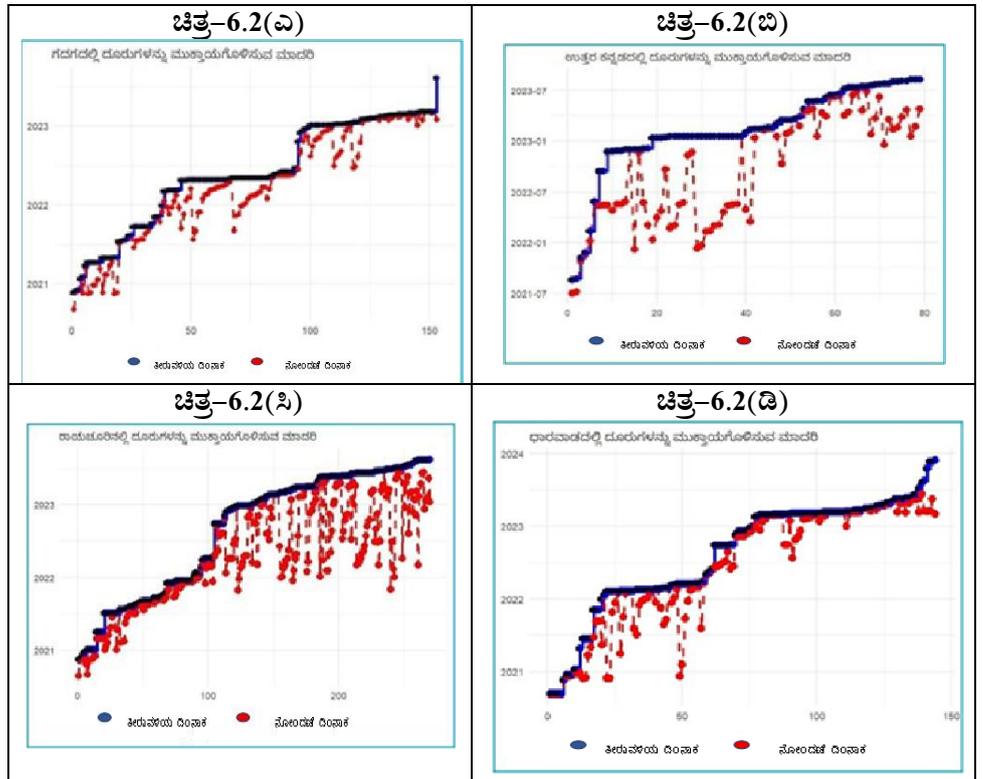
ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಪರಿಹಾರ ವಿಳಂಬದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ರಾಯಚೂರು (22 ಪ್ರತಿಶತ), ವಿಜಯಪುರ (ಶೇಖಡ 19) ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕೋಡಿ (ಶೇಖಡ 15) ಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬ ವರದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು.

ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು (ಶೇಕಡಾ 23), ಅಸಮರ್ಪಕ ಪೂರೈಕೆ (ಶೇಕಡಾ 7), ಕಳಪೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ (ಶೇಕಡಾ 6) ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ದೂರುಗಳ ವರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ. ಪರಿಹಾರಗಳು ರಿಪೇರಿ/ನಿರ್ವಹಣೆ (ಶೇಕಡಾ 36), ಪರ್ಯಾಯ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು (ಶೇಕಡಾ 22), ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಪೂರೈಕೆ (ಶೇಕಡಾ 11) ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಶೇಕಡಾ 23ರಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ದೂರುಗಳನ್ನು 367 ರಿಂದ 847 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಗಮನಿಸಿತು. ಇದು, ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದ (847 ದಿನಗಳು) ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ (834 ದಿನಗಳು) ದೂರುಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

➤ ದೂರುಗಳ ಮುಕ್ತಾಯ

ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳ ವಿವರವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು, 6.2 (ಎ) ಮತ್ತು (ಬಿ) ಚಿತ್ರಗಳು ದೂರುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನದಂದು ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಇದೇ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ-ಚಿತ್ರ-6.2 (ಸಿ) ಮತ್ತು (ಡಿ).

ಚಿತ್ರ-6.2: ದೂರುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಆಧಾರ: ಪರಿಹಾರ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

➤ ದೂರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಸ್ಕಲೇಷನ್ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್

ಮಿಷನ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಎಸ್ಕಲೇಷನ್ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ-6.3 ವಿವಿಧ ತೀವ್ರತೆಯ ಹಂತಗಳು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.3: ದೂರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್

ಏರಿಕೆ ಮಟ್ಟ	ಅಧಿಕಾರಿ/ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆ
ಹಂತ 1	ಎಇ/ಜೆಇ	0-2	704	704	0
ಹಂತ 2	ಎಇಇ	2-7	1,077	1,077	0
ಹಂತ 3	ಇಇ- ಆರ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್	7-15	1,474	1,273	201
ಹಂತ 4	ಎಸ್‌ಇ- ಆರ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್	15-30	1,160	1,136	24
ಹಂತ 5	ಸಿಇಒ ಮತ್ತು ಸಿಇ ಆರ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್	30-60	1,132	1,103	29
ಹಂತ 6	ಆಯುಕ್ತರು ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಡಿ	> 60	2,019	1,926	93
ಒಟ್ಟು			7,566	7,219	347

ಆಧಾರ: ಪರಿಹಾರ ಪೋರ್ಟಲ್ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾದಂತೆ, 347 ದೂರುಗಳು (ಮುಚ್ಚಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪುನಃ ತೆರೆದವು ಸೇರಿದಂತೆ) ಪರಿಹಾರವಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 201 ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಇಇಗೆ ವರ್ಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ವಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಎಂವಿಎಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2022ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ತೆರೆಯಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವು ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದು, ವಿಳಂಬವು ಮಾರ್ಚ್ 2024ರ ವೇಳೆಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪರಿಹರಿಸಲಾಗದ ದೂರುಗಳಲ್ಲಿ 232 (ಶೇಕಡಾ 66) ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ ಮತ್ತು 65 ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ತೆರೆಯುವುದು ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ-ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಸೇವೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

➤ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2023 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2024 ರವರೆಗಿನ ಪರಿಹಾರ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದಂತೆ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವು ಕಳವಳಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. 1-5ರವರೆಗಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 2.78 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ, ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಶೇ. 53ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿಂಗ್ ಒಂದು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು, ಕ್ರಮಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು

ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ವರ್ಧನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

➤ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅರಿವು

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ (ಜುಲೈ ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024) ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಶೇಕಡಾ 96ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು, ಇದು ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಂದುಕೊರತೆ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಐಎಂಐಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

➤ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ

ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ಸದಸ್ಯರು, ಸ್ಥಳೀಯ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೇರಿದಂತೆ ತಳಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಪಡೆಗಳಿಗೆ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಸ್ಕಲೇಷನ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು, ದೂರು ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಫಾಲೋ-ಅಪ್ ಪ್ರೋಟೋಕಾಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು, ಇದು ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾಗದೆ ಉಳಿಯಲು ಅಥವಾ ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

➤ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳು

ಮಾರ್ಚ್ 2024 ರಂತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದೂರುಗಳ ವರ್ಗವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6.4ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.4: ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗವಾರು ದೂರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಒಟ್ಟು ನೀರು ಸರಬರಾಜು	ವಾಲ್ಯೂಮೆಟ್ರಿಕ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು	ಅಸಮರ್ಪಕ/ಕಳಪೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ	ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆ	ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ	ಇತರರು
1,505	1,012	95	146	74	177	1

ಆಧಾರ: ಪರಿಹಾರ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಜಿಪಿವಿಯಿಂದ (ಜುಲೈನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಮುರಿದ ಕೊಳವೆಗಳು/ಕೊಳವೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯ 49 ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಕವಾಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಯ 22 ಪ್ರಕರಣಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಏರಿಳಿತಗಳಿಂದಾದ ಹಾನಿಯ 10 ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಪಂಪ್ ವೈಫಲ್ಯದ ಮೂರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿದ್ದವು.

ಸಮಗ್ರ ಸಹಾಯವಾಣಿ-ಪಂಚಮಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಏಕೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮಾರ್ಚ್ 2024ರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025). ಬಾಕಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಂತರ ಪರಿಹರಿಸಲಾಯಿತು, ದೂರು ಪರಿಹಾರಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆ/ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಎಸ್ಕಲೇಷನ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸಹಾ ಹೇಳಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳು

ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ ದತ್ತಾಂಶವು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತೆ ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಡಿ ಸಮಗ್ರ ಐಎಂಐಎಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಉತ್ತರವು ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಸಮಯ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಯಗೊಳಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಉತ್ತರದೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ 2025ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಿತ್ರದಲ್ಲಿ ದೂರು ಪರಿಹಾರದ ದತ್ತಾಂಶವು, ಇನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದ ದೂರುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರದ ಸಮಯದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ.

6.6 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

6.6.1 ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕಂಡಿಕೆ-11.1.1ಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಪ್ರತಿ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿ‌ಸಿಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಮೀಸಲಾದ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (ಐಎಂಐಎಸ್) ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಐಎಂಐಎಸ್ ಈ ಕೆಳಗಿನವನ್ನು ಒಳಗೊಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ✓ ವಿಎಪಿಗಳು, ಡಿಎಪಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಪಿಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ
- ✓ ಗ್ರಾಮ ಜಲ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವಿಕೆ, ಸಮುದಾಯ ಕೊಡುಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.
- ✓ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಐಎಸ್‌ಎಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ✓ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ✓ ಎಫ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು
- ✓ ಬದಲಾವಣೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು
- ✓ ಬೆಂಬಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಯೋಜನೆಗಳ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಜಿಲ್ಲಾ ದಾಸ್ತಾನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಂವಿಎಸ್ ಜಾಲಬಂಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದರ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಸ್ವಾಧೀನ (ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯವು ಐಎಂಐಎಸ್‌ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಿದ ಭೌತಿಕ ದಾಖಲೆಗಳು/ದತ್ತಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಐಎಂಐಎಸ್ ದತ್ತಾಂಶದ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಯ ನಿಖರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

1. ನವೆಂಬರ್ 2024ರ ಐಎಂಐಎಸ್ (ಬಿ15 ಸ್ವರೂಪ) ಪ್ರಕಾರ, 39,693 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಕೇವಲ 4,506 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇಲಾಖೆಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 21,526ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ.

2. ಫಾರ್ಮ್ಯಾಟ್ ಪಿಎಂ 2 (ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ) ದತ್ತಾಂಶವು ಜುಲೈ 2023ರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಐಎಂಐಎಸ್ ನಲ್ಲಿ ವಿವಿಗಳು, ಡಿಎಪಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.
4. ಐಎಂಐಎಸ್ (ಬಿ15 ಸ್ವರೂಪ) ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಗನವಾಡಿ/ಶಾಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಇಲಾಖೆಯು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025), ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಗಳನ್ನು ಎಪಿಐಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಗಳು, ಡಿಎಪಿಗಳು, ಎಸ್‌ಎಪಿಗಳು, ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳು, ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಒ&ಎಂನ ಇತರ ಅಗತ್ಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಐಎಂಐಎಸ್‌ನಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸೈಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸತ್ಯೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ದತ್ತಾಂಶ ಡಂಪ್ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಹಾ ತಿಳಿಸಿತು.

ತಿಥಾರಸು 8: ತಪ್ಪಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆನ್ ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾದ ದತ್ತಾಂಶವು ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

6.6.2 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ, ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಪರಿಮಾಣ, ಒತ್ತಡ, ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಜಿಎಂನೊಳಗೆ ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಎಂವಿಎಎಸ್‌ನೊಳಗೂ ಸಹ ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ ನಿಯೋಜನೆಯು ಅಸಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾದ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗದಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

- ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸೈನ್, ಬಿಲ್ಡ್, ಆಪರೇಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸರ್ (ಡಿಬಿಒಟಿ) ಪ್ಯಾಕೇಜುಗಳು I ಮತ್ತು IIರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗ್ರಾಮಗಳಾದ್ಯಂತ ಯೋಜಿತ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ದೈನಂದಿನ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 13 ಗ್ರಾಮಗಳ 2021-23 ವರ್ಷದ ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಕೋಷ್ಟಕ-6.5ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.5: ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಬೇಡಿಕೆ (ಕಿಲೋಲೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	2021ರ ದೈನಂದಿನ ಸರಾಸರಿ ಪೂರೈಕೆ	2022ರ ದೈನಂದಿನ ಸರಾಸರಿ ಪೂರೈಕೆ	2023ರ ದೈನಂದಿನ ಸರಾಸರಿ ಪೂರೈಕೆ (ಜೂನ್ ವರೆಗೆ)
ಅಸುಂಡಿ	304.70	134.20	192.47	283.90
ಮಲಸಮುದ್ರ	321.75	105.95	121.07	127.01
ಹುಲಕೋಟಿ	685.85	832.26	551.24	448.82
ಚಾವಡಾಲ್	94.325	112.68	134.33	105.17
ಹೆಬ್ಬಾಳ	175.73	122.62	121.10	97.62
ಕಲ್ಲಗನೂರು	42.63	15.54	14.72	60.51
ಕನಕವಾಡ	88.00	19.00	4.77	52.31
ತೊಲಾಲಿ	76.45	00.00	00.00	51.35
ಬಾವನೂರು	83.33	38.68	64.89	77.97
ಮಾಚೇನಹಳ್ಳಿ	210.38	178.70	158.03	162.94
ನವೆಬವನೂರ್	43.45	31.34	75.37	76.89
ತೆಗ್ಗಿನಬವನೂರ್	55.83	99.06	100.09	108.69

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

- ಗದಗ ಮೃಗಾಲಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾಲನಿಯಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಕಕ್ಕೂರಿನಲ್ಲಿ ನಳಕೆಮಾರ್ಗ ಹಾನಿಯಿಂದಾಗಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ನೀರು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.
- ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ 16 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಶೂನ್ಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ದಿನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು.

ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ ದತ್ತಾಂಶದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ (ಕಳಸಾಪುರ) ಒಎಚ್‌ಟಿಯು ಡಿಬಿಓಟಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ವಿಎಸ್ ಎರಡೂ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು, ಇದು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಬೃಹತ್ ನೀರನ್ನು ಬೋರ್ವೆಲ್ ಅಂತರ್ಜಲದೊಂದಿಗೆ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಬೆರೆಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಮಿಶ್ರಣವು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಒತ್ತಡದ ಅಸಮಂಜಸತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಬೃಹತ್ ನೀರು ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಡಿಬಿಓಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ವಿಎಸ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.6.3 ಆಸ್ತಿಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-11.1.3 ರಾಜ್ಯಗಳು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ತೊಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಸ್ಥಳಗಳು, ಬೂದು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು, ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ರಚನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹೊಸ ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6.6ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.6: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಸ್ತಿಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಸ್ಥಿತಿ (ನವೆಂಬರ್ 2024)

ಆಸ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ	ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಗಳು	ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ	ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡದ ಸ್ವತ್ತುಗಳು
ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು	78,518	70,837	7,681 (10)
ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ ಯೋಜನೆಗಳು	66,318	52,665	13,653 (21)
ಮಾಹಿತಿ ಫಲಕಗಳು	66,318	56,684	9,634 (15)
ಶೇಖರಣಾ ರಚನೆಗಳು	1,19,285	12,878	1,06,407 (89)

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್ ಡೇಟಾ (ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ).

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಖರಣಾ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ರಂತೆ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ನ ನವೀಕೃತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 85ರಷ್ಟು ಶೇಖರಣಾ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 12ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಫಲಕಗಳು ಇನ್ನೂ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.

6.6.4 ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕೊರತೆ

ಜಿಪಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ಜೆಜಿಎಂನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಳಸುವ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸೇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಜನರಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ, ಇದು ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಆರ್‌ಡಿಪಿಆರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿತ್ತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2025) ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮನ್ವಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ 2025ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.6.5 ರಾಜ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್&ಡಿ ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಜೆಜಿಎಂನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ (ಎಸ್‌ಕ್ಯೂಎಂಗಳು) ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು

ಅರ್ಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ³⁶ (ಜನವರಿ 2022 ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2022) ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿತು. ಎಸ್‌ಕೂಂಗಳು ನಿಗದಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ನಿಗದಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೆಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು 40 ಎಸ್ಕೂಂಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ. 2022ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ 2024ರ ಮಾರ್ಚ್ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಕೂಂಗಳು 6,290 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು, 2,541 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರ ಆದರೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು 207 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅತೃಪ್ತಿಕರವೆಂದು ರೇಟಿಂಗ್ ನೀಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಶೇ. 44ರಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು.

ಎಸ್‌ಕೂಂಗಳು ನಡೆಸಿದ ತಪಾಸಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಕೂಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಚೌಕಟ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಎಸ್‌ಕೂಂ ದಾಖಲೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮಂಜಸತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. ಈ ವರದಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು, ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವಿವರಗಳು, ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.6.6 ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತಪಾಸಣೆ

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮೆಸರ್ಸ್ ಬ್ಯೂರೋ ವೆರಿಟಾಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಅನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ 1,500 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆಯಾಮದ ಪರಿಶೀಲನೆ, ವಿನಾಶಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಮೋದಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು, ಅನುಚಿತ ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಆಳಗಳು, ನಲ್ಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೈಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ತೋರಿಸಿತು. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಇ. ಕೋಲಿಯಂತಹ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಗಮನಿಸಲಾದ ಇತರ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ನೀರಿನ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಹರಿವಿನ ಪರಿಮಾಣ, ರಸ್ತೆ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಗಳು, ಅಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಕಳಪೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾದ ರಿಪೇರಿಗಳು, ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಗಳ ಬಳಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಅಪಾಯಗಳು, ಕಾಣೆಯಾದ ಘಟಕಗಳು, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಸೋರಿಕೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

³⁶ ಸರ್ಕಾರಿ/ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ನಿವೃತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು; ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ/ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು/ಐಐಟಿಗಳು/ಎನ್‌ಐಟಿಗಳು/ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿವೃತ್ತ ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೋಧಕವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರು.

ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅನುಸರಣೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.6.7 ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಪಾಸಣೆಗಳು

ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಕೆಲಸದ ಆದೇಶಗಳು ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆಯ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಪಾಸಣೆಗಳು ವಾಡಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಈ ತಪಾಸಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಕೆಲಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಮಾನದಂಡಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬಾಳಿಕೆ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿತ ಯೋಜನಾ ರಚನೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಪುರಾವೆಗಳಿದ್ದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಪಾಸಣೆಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದವು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತು (ಮೇ 2025) ಆದರೆ ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಕುರಿತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

6.6.8 ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ (ಕೆಇಎ) ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ವಹಿಸಿದೆ (ಜುಲೈ 2022). ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಳೆದಿದ್ದರೂ ಕೆಇಎ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

6.7 ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಗಮನಿಸಲಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6.7ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-6.7: ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ	ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ (ಒಎಚ್‌ಟಿ) ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	21
- ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾನಿ, ಬಿರುಕುಗಳು, ಸೋರಿಕೆ	12
- ನೀರಿನ ಮಟ್ಟದ ಮಾಪಕಗಳಿಲ್ಲ, ಹರಿವಿನ ಮೀಟರ್ ಇಲ್ಲ, ಸಂವೇದಕಗಳಿಲ್ಲ.	16
- ಒಎಚ್‌ಟಿಗೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ	09
- ಬಳಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಒಎಚ್‌ಟಿ ಗಳನ್ನು ಡಿಪಿಆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.	03
ವಿತರಣಾ ಜಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	14
- ವಿತರಣಾ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆ	07
- ಚರಂಡಿಗಳು/ಒಳಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಕಲಾದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು	04
- ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗ ವಿನ್ಯಾಸವು ಡಿಪಿಆರ್‌ಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದಿರುವುದು.	03

ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ	ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಮನೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	18
- ಒಣ ಸಂಪರ್ಕಗಳು (ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲ)	07
- ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಅನಧಿಕೃತ ಬೈಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದು	05
- ಕಾಣೆಯಾದ ಅಥವಾ ಮುರಿದ ನಲ್ಲಿಗಳು	06
- ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ	04
ನೀರಿನ ಮೂಲ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	10
- ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.	08
- ಅಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರಿನ ಮೂಲ	05
- ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಅಥವಾ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಲುಷಿತ ನೀರು	02
ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	15
- ಯಾವುದೇ ಬೃಹತ್ ಹರಿವಿನ ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.	02
- ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಫ್ಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಲ್ಲ.	09
- ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂವೇದಕಗಳಿಲ್ಲ.	12

ಆಧಾರ: ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ನೀರಿನ ವಿತರಣೆ, ಮನೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಾದ್ಯಂತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾನಿಗಳು, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಸೋರಿಕೆಗಳು, ಒಣ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಯೋಜನೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸಮರ್ಪಕ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಮೂಲಗಳು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಸಮರ್ಪಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರವನ್ನು ನಂತರ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-VII

ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜೆಜೆಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯು ಅಸ್ಥಿರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಜೆಜೆಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಬಾಲಕಿಯರ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಣಾಮ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅದು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

7.1 ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ- 6

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ 2030ರ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯು 17 ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು (ಎಸ್‌ಡಿಜಿಗಳು) ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ 169 ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಎಸ್‌ಡಿಜಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಜಾಗತಿಕ ಗುರಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ.

ಎಸ್‌ಡಿಜಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಭಾರತ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ನೀತಿ ಆಯೋಗವು ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೂಚಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

"ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ" ಕುರಿತ ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6 ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಎಂಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (ಆರು ಫಲಿತಾಂಶದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳು), ಅದರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು 11 ಸೂಚಕಗಳ ಮೂಲಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಸ್‌ಡಿಜಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯು 2018 ರಿಂದ 2023-24 ರವರೆಗಿನ ಅಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದಂತೆ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಂಕ 2018ರಲ್ಲಿ 62 ರಿಂದ 90ಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ, ಇದು ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 2023-24 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಂಕ 89 ಆಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅದರ ಶ್ರೇಯಾಂಕವು 2019-20 ನಲ್ಲಿ 9 ರಿಂದ 2020-21 ನಲ್ಲಿ 15ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಮತ್ತು 2023-24ರಲ್ಲಿ 12ಕ್ಕೆ ಏರಿತು, ಇದು ಚಿತ್ರ-7.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ-7.1: ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ (SDG) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆ- 6

ಆಧಾರ: ನೀತಿ ಆಯೋಗ

2019-20 ನಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಯು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಗತಿಪರ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 2023-24 ರಲ್ಲಿನ ಮತ್ತಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೇಣಿಯ ಏರಿಳಿತಗಳು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6 ಗುರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಲವಾದ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೇಯಾಂಕವು 2019-20 ರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 2020-21 ರಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತವು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಅಂತರದಿಂದಾಗಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಗತಿಯ ನಿಧಾನಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 2023-24 ರಲ್ಲಿನ ಚೇತರಿಕೆಯು ಅಂತರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ನವೀಕೃತ ಗಮನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೆಜಿಎಂ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಒ&ಎಂ ನೀತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದೊಂದಿಗೆ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

7.2 ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಮಿಷನ್‌ನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ 12ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸುಧಾರಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು; ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ; ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಟ್ಟದ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲಾ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು; ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಅಳಿಯಬಹುದಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಜೆಜಿಎಂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಳಿಯುವುದು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿವೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು,

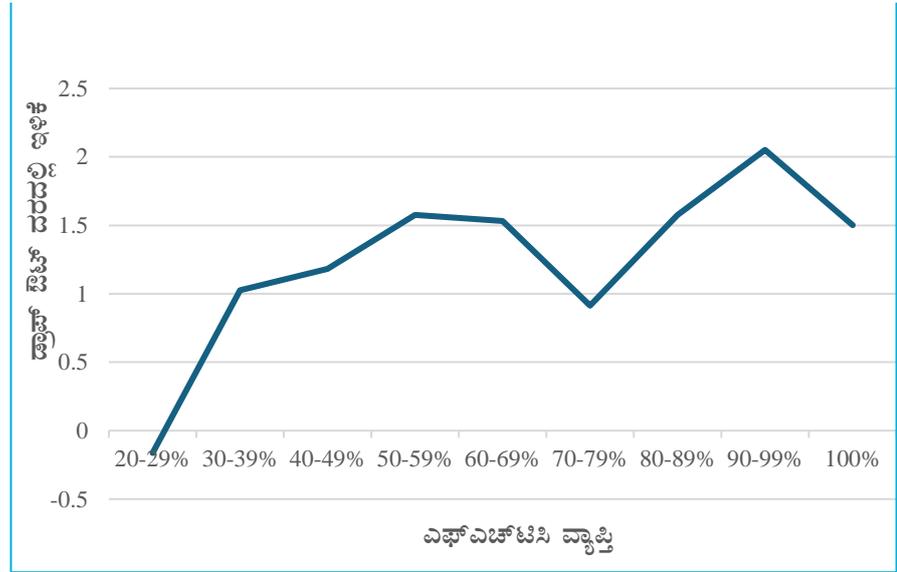
ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ, ಇದು ಜಿಜಿಎಂನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅನೇಕ ಮೂಲಗಳಿಂದ (ಅಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

7.2.1 ಕಡಿಮೆಯಾದ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಬಾಲಕಿಯರ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್

ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಬಾಲಕಿಯರ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ದರದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತು. ಚಿತ್ರ-7.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಆಯಾ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ಪರಿಮಾಣದ ಸರಾಸರಿ ಕಡಿತವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-7.2: ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಕಡಿತ.

ಆಧಾರ: ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಬಾಲಕಿಯರ ಸರಾಸರಿ ಡ್ರಾಪ್ ಔಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಈ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಜಿಜಿಎಂ-ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿತ ಮನೆ ನೀರಿನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಮೇಲೆ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದುವರಿದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

7.2.2 ಮಹಿಳೆಯರ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು

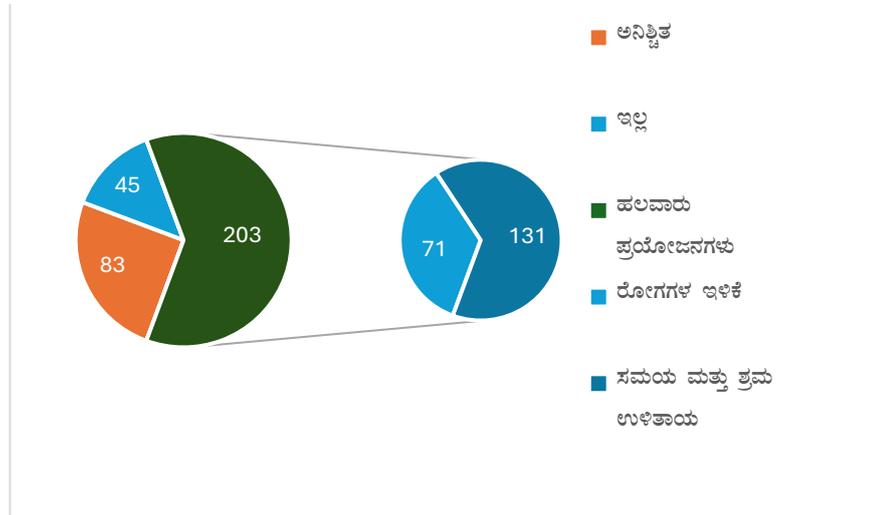
ಜಿಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. 26 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಯ ಸಂಯೋಜನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜಿಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. 26 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಯ ಸಂಯೋಜನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತೋರಿಸಿತು.

- ಶೇ. 55ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದರು.
- 26 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ, 11 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಜಲ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದರು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 544 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ, 203 ಮಂದಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಿಷನ್ ಯಶಸ್ವಿನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. 45 ಜನರು ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, 83 ಜನರು ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. 209 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊದಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಅಪೂರ್ಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಂತಹ ಇತರ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು. ಈ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ-7.3ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-7.3: ಮಹಿಳೆಯರ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತ

ಆಧಾರ: ಫಲಾನುಭವಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

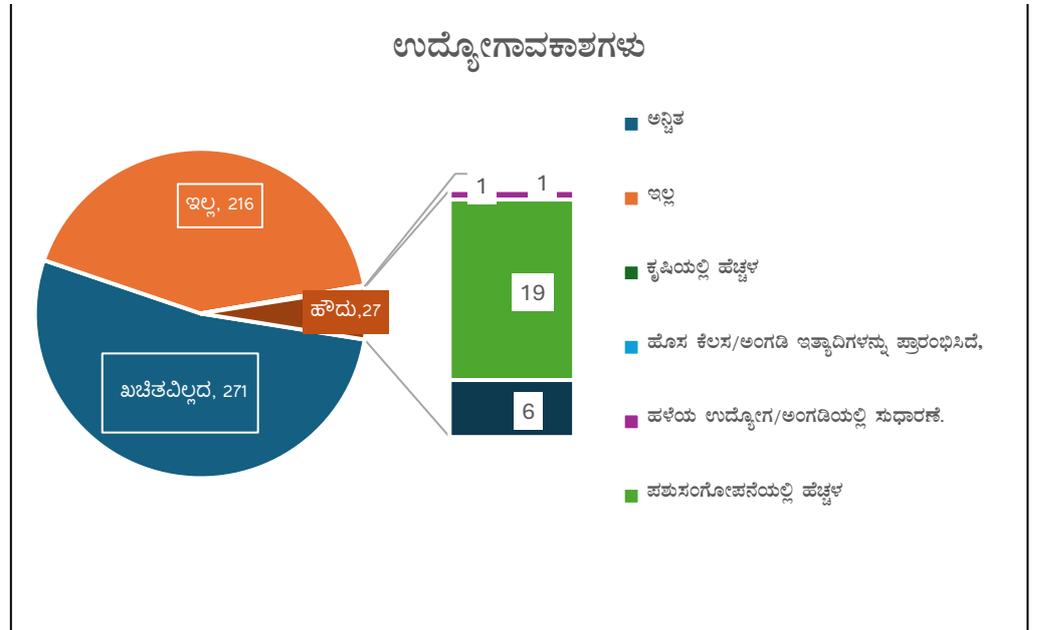
ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ 203 ಜನರಲ್ಲಿ, 131 ಜನರು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು, ಇದು ಅವರ ಸಮಯವನ್ನು ಗೃಹಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ-ಆರೈಕೆ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಕಾಶಗಳತ್ತ ತಿರುಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು, ಇದು ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಮಂದಿ ಇದು ದೀರ್ಘವಾದ ನೀರು-ತರುವ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಅಥವಾ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಹ

ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

7.2.3 ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಮೇಲೆ ಜೆಜಿಎಂನ ಪ್ರಭಾವವು ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ತೋರಿಸಿವೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 544ರಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ 28 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದರು, 216 ಜನರು ಯಾವುದೇ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದರು ಮತ್ತು 273 ಜನರು ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ-7.4). ಉಳಿದ 27 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಚಿತ್ರ-7.4: ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮ

ಆಧಾರ: ಫಲಾನುಭವಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

ವರದಿಯಾದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದವು-19 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆರು ಮಂದಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದರು, ಒಬ್ಬರು ಕೃಷಿ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಹೊಸ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

7.2.4 ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ಇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳು

ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನದ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾದ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೆಜಿಎಂನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 544ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 4 ಜನರು ಮಾತ್ರ ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 69 ಜನರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, 443 ಜನರು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು, ಇದು ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 28 ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳು (ಹೊಕ್ರಾನಾ ಬಿ, ಲಂಜೇವಾಡಾ ಮತ್ತು ರಾಜನಾಲ್) ತಮ್ಮ ವಿವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೋರಿತು ಮತ್ತು 2019ರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು 2024ರ ದತ್ತಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಅಂದರೆ ಜೆಜಿಎಂ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಜೆಜಿಎಂ ನಂತರದ ದತ್ತಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿತು. ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿತು.

- 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅತಿಸಾರ ರೋಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಮತ್ತು 18 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ವರದಿಯಾಗಿದೆ.
- ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ), ಜೆಜಿಎಂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರವಾದ ಅತಿಸಾರ ರೋಗಗಳು ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ.
- ಕೋಲಾರ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೀವ್ರವಾದ ಅತಿಸಾರ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. 2019ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರವಾದ ಅತಿಸಾರ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು 2024ರಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಮಾಡಿದವು.

ಅಧ್ಯಾಯ-Vರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಜೆಜಿಎಂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಬಿಐಎಸ್ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಜೆಜಿಎಂನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು (ಮೇ 2025).

ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ಣಯ:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆ, ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಕೊಳಾಯಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಿಜಿ-6 ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ವಿಳಂಬವಾದ ಟೆಂಡರ್, ಬೆಂಬಲ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದರೂ ದುರ್ಬಲ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. 72.14 ಲಕ್ಷ ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಗುರಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಕೇವಲ 47.62 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು. ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು, ವಿಭಜಿತ ಯೋಜನೆ, ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕಳಪೆ ನಿಯೋಜನೆ, ಕಳಪೆ ಆರ್ಥಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಸೇರಿವೆ.

ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಸಮರ್ಪಕ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಧ್ಯೇಯದೊಂದಿಗೆ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಮರುಹೊಂದಿಸಲು ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಯೋಚಿತ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಿ ಹಾಂಗೀರ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ದಿನಾಂಕ 16-02-2026

(ಜಹಾಂಗೀರ್ ಇನಾಮದಾರ್)

ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ I)

ಕರ್ನಾಟಕ

ಮೇಲುಸಹಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ನವದೆಹಲಿ

ನವದೆಹಲಿ

ದಿನಾಂಕ 24-02-2026

(ಕೆ. ಸಂಜಯ್ ಮೂರ್ತಿ)

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರು

ಅನುಬಂಧ

ಅನುಬಂಧ-1.1
ಮಾದರಿ ಘಟಕಗಳ ವಿವರಗಳು
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-1.5, ಪುಟ 4)

ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಗ್ರಾಮ
ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕಿ	ಲಧಾ ಲಂಚೆವಾಡಾ
	ಬೀದರ್	ಹೊಕ್ಕಾನಾ (ಬಿ) ರಾಜನಾಲ್
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಕೂತನಹಳ್ಳಿ ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿ
	ಚಿಂತಾಮಣಿ	ಹಾಡಿಗೇರೆ ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ
ಗದಗ	ಗದಗ	ಅಸುಂಡಿ ಹುಲ್ಲೋಟಿ
	ಶಿರಹಟ್ಟಿ	ಹೆಬ್ಬಾಳ ಮಾಚೇನಹಳ್ಳಿ
ಕೋಲಾರ	ಕೋಲಾರ	ಚೌಡದೇನಹಳ್ಳಿ ಕಾಮಂಡಹಳ್ಳಿ
	ಮಾಲೂರು	ಡಿಎನ್ ದೊಡ್ಡಿ ನೆಲ್ಲಹಳ್ಳಿ
ಮಂಡ್ಯ	ನಾಗಮಂಗಲ	ತಿರುಗನಹಳ್ಳಿ ತೊಲಸಿಕೊಂಬ್ರಿ
	ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ	ಹುಂಜನಕೆರೆ ಕಡಥನಲು
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಕಾರವಾರ	ಅರ್ಗಾ ಕಡವಾಡ
	ಸಿದ್ದಾಪುರ	ಅಕ್ಕುಂಜಿ ಹಲ್ಲೇರಿ
ಯಾದಗಿರಿ	ವಡಗೇಲಾ	ಕೆ. ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ತುಮಕೂರು
	ಯಾದಗಿರಿ	ಬಸವಂತಪುರ ಬಿಲ್ದಾರ್

ಅನುಬಂಧ-3.1
ವರದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದ ವಿವರಗಳು
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2, ಪುಟ 20)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಮನೆಗಳು	ಮನೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಎಂಐಎಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಿತಿ	ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಿತಿ
1	ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿ	ಕಣಜೇನಹಳ್ಳಿ	242	242	ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ವರದಿಯಾಗಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
2	ಅನುರ್	ದೊಡ್ಡಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	274	274	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ
3	ಅನುರ್	ಹೊಸೂರು	72	72	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ
4	ಅನುರ್	ಪನಸಚೌಡನಹಳ್ಳಿ	156	156	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
5	ಅನುರ್	ವಿಶ್ವನಾಥಪುರ	36	36	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
6	ಅರಬಿ ಕೊತ್ತನೂರು	ಅರಬಿ ಕೊತ್ತನೂರು	402	402	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
7	ದೊಡ್ಡಗಂಜೂರ್	ಧೊಡ್ಡನೇತ	24	24	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
8	ದೊಡ್ಡಗಂಜೂರ್	ಸಿದ್ದಿಮತ	114	114	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
9	ಹೊಕ್ಕನಾ ಬಿ	ಧರ್ಮಪುರ	221	221	ಶೇ. 100 ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ
10	ಹೆಬ್ಬಾಳ	ಕಲ್ಲಗನೂರು	155	155	ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ವರದಿಯಾಗಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
11	ಬನಹಳ್ಳಿ	ಕಣಗಾಲ	131	131	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ
12	ಬನಹಳ್ಳಿ	ಕ್ಷೇತ್ರನಹಳ್ಳಿ	78	78	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
13	ಬನಹಳ್ಳಿ	ಯಲುವಹಳ್ಳಿ	124	124	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ
14	ದರಸಗುಪ್ಪೆ	ದರಸಗುಪ್ಪೆ	488	488	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
15	ದರಸಗುಪ್ಪೆ	ದೊಡ್ಡೇಗೌಡನ ಕೊಪ್ಪಲು	95	95	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
16	ದರಸಗುಪ್ಪೆ	ರಾಂಪುರ	227	227	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ

17	ತಡಗವಾಡಿ	ಅಲಗುಡ್	344	344	ಶೇ. 100 ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
18	ತಡಗವಾಡಿ	ಚಿಕ್ಕ ಹೊರೋಹಳ್ಳಿ	173	173	ಶೇ. 100 ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
19	ತಡಗವಾಡಿ	ಗರಕಹಳ್ಳಿ	76	76	ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ವರದಿಯಾಗಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
20	ತಡಗವಾಡಿ	ಮಲ್ಲೇನಹಳ್ಳಿ	76	76	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
21	ತಡಗವಾಡಿ	ತಡಗವಾಡಿ	783	783	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
22	ಕವಂಚೂರ್	ನೆಜ್ಜೂರ್	421	421	ಹರ್ ಫರ್ ಜಲ್ ವರದಿಯಾಗಿದೆ	ಭಾಗಶಃ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ
23	ಐಕುರ್	ಐಕುರ್	590	590	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
24	ಐಕುರ್	ಮುನ್ನುಟಗಿ	260	260	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
25	ಕಳಸಾಪುರ	ಪಾಂಡುರಂಗಪುರ	800	800	ಹರ್ ಫರ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ
26	ಕಿರಂಗೂರ್	ಕಿರಂಗೂರ್	1936	1936	ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಸಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ

ಆಧಾರ: ಐಎಂಐಎಸ್ ಮತ್ತು ಜೆಪಿವಿ

ಅನುಬಂಧ-3.2

ನಿಗದಿತ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.10, ಪುಟ 46)

6ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಬಿಲ್	ಐಟಿ ಹೆಸರು	ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ದರ (₹ ನಲ್ಲಿ)	ಪ್ರಮಾಣ	ಅಗಲವನ್ನು ಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ (ಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ)	MB	ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಅಗಲ (ಮೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ವೈಟ್ ಗಾತ್ರದ ವ್ಯಾಸ (ಮಿಮೀ ನಲ್ಲಿ)	ವೈಟ್ ಗಾತ್ರದ ವ್ಯಾಸ (ಮೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಗಂಭೀರ ಅಗಲ ಗಾತ್ರ (ಮೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಗಂಭೀರ ಅಗಲ ಗಾತ್ರ (ಮೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಹೊಸ ಅಗಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ ಪ್ರಮಾಣ(d/e+i) ವೀರ್ಯ ಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ	ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ ಉಳಿತಾಯ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)
ಎ	ಬಿ	ಸಿ	ಡಿ	ಇ	ಎಫ್	ಜಿ	ಚಿ	ಛಿ	ಜಿ	ಐ	ಜೆ	ಕೆ
ಅಸುಂಡಿ ವಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ 786 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು												
1	ರಸ್ತೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು	1169.94	1022.40	0.60	0.60	63 ರಿಂದ 90	0.063 ರಿಂದ 0.09	0.063	0.3	511.2	5.98	
10	ಒಪಿಸಿ ಎಂ20 ಸಿಸಿ ಹಾಕುವುದು	6025.29	982.01	0.60	0.60	63 ರಿಂದ 90	0.063 ರಿಂದ 0.09	0.063	0.3	491.05	29.58	
44	ರಸ್ತೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು	1169.94	45	0.60	0.60	90	0.09	0.09	0.3	22.5	0.26	
49	ಒಪಿಸಿ ಎಂ20 ಸಿಸಿ ಹಾಕುವುದು	6025.29	45	0.60	0.60	90	0.09	0.09	0.3	22.5	1.36	
ಮಲ್ಲಸಮುದ್ರ ವಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ 748 ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು												
1	ರಸ್ತೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು	1191.24	619.66	0.55	0.55	63	0.063	0.063	0.3	338.00	3.36	
15	ಒಪಿಸಿ ಎಂ20 ಸಿಸಿ ಹಾಕುವುದು	6135	619.66	0.55	0.55	63	0.063	0.063	0.3	338.00	17.28	
ಬೆಲದಡಿ, ಕಳಸಮರ, ಚಿಂಚೋಳಿ ವಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ 1,984s ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು												
5	ರಸ್ತೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದು	1193.29	577.58	0.65	0.65	63 ರಿಂದ 90	0.063 ರಿಂದ 0.09	0.063	0.3	266.58	3.72	
13	ಒಪಿಸಿ ಎಂ10 ಸಿಸಿ ಹಾಕುವುದು	5970.77	110.37	0.65	0.65	63 ರಿಂದ 90	0.063 ರಿಂದ 0.09	0.063	0.3	50.94	3.55	
14	ಒಪಿಸಿ ಎಂ20 ಸಿಸಿ ಹಾಕುವುದು	6145.56	331.11	0.65	0.65	63 ರಿಂದ 90	0.063 ರಿಂದ 0.09	0.063	0.3	152.82	10.96	
											76.05	

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

ಅನುಬಂಧ-5.1

ಪರೀಕ್ಷಾ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಿವರಗಳು
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-5.2, ಪುಟ 62)

ಕ್ರ ಸಂ	ಸಲಕರಣೆ ಹೆಸರು	ಬೀದರ್	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಗದಗ	ಕೋಲಾರ	ಮಂಡ್ಯ	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಯಾದಗಿರಿ
1	ಪಿಎಚ್ ಮೀಟರ್	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು
2	ಸಮತೋಲನ	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು
3	ಬಣ್ಣ ಹೋಲಿಕೆದಾರ	ಹೌದು	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು
4	ಟಿಡಿಎಸ್ ಮೀಟರ್	ಹೌದು	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
5	ಟರ್ಬಿಡಿಟಿ ಮೀಟರ್	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು
6	ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು
7	ಆರ್ಡ್ರ್ ಮತ್ತು ಒಣ ಧರ್ಮಾ ಮೀಟರ್	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ
8	ಧರ್ಮಾ ಮೀಟರ್ (1 °C -100 °C)	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು
9	ಸ್ಟ್ರೋಪೋಟೋಮೀಟರ್	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು	ಹೌದು
10	ಅಯಾನ್ ಮೀಟರ್	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
11	ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
12	ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್ (35 °C ನಿಂದ 37 °C)	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
13	ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಟರ್ (44 °C ನಿಂದ 45 °C)	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
14	ನೀರಿನ ಸ್ನಾನ (44 °C ನಿಂದ 45 °C)	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
15	ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಕ್ಕಾಗಿ ಆಟೋಕ್ಲೇವ್	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
16	ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಆಟೋಕ್ಲೇವ್	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
17	ಕಾಲೋನಿ ಕೌಂಟರ್	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
18	ನಿರ್ವಾತ ಪಂಪ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪೊರೆಯ ಶೋಧನೆ ಜೋಡಣೆ	ಇಲ್ಲ	ಎಂಪಿಎನ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
19	ಸಮತೋಲನ (ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಭಾಗದ ಸಮತೋಲನದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ)	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
20	ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್ (ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಭಾಗದ ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ)	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಹೌದು	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿ

ಅನುಬಂಧ-5.2

ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯತಾಂಕಗಳ ವಿವರಗಳು

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-5.5, ಪುಟ 64)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗುಣಲಕ್ಷಣ	ಘಟಕ	ಅವಶ್ಯಕತೆ (ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿ)	ಅನುಮತಿಸುವ ಮಿತಿ (ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ)
1	ಪಿಎಚ್‌ವಾಲ್ಯು		6.5-8.5	ಸಡಿಲಿಕೆ ಇಲ್ಲ
2	ಒಟ್ಟು ಕರಗಿದ ಘನವಸ್ತುಗಳು	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	500	2000
3	ಕೆಸರು	ಎನ್‌ಟಿಯು	1	5
4	ಕ್ಲೋರೈಡ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	250	1000
5	ಒಟ್ಟು ಕ್ಷಾರೀಯತೆ	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	200	600
6	ಒಟ್ಟು ಗಡಸುತನ	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	200	600
7	ಸಲ್ಫೇಟ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	200	400
8	ಕಬ್ಬಿಣ	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	1	ಸಡಿಲಿಕೆ ಇಲ್ಲ
9	ಒಟ್ಟು ಆರ್ಸೆನಿಕ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	0.01	ಸಡಿಲಿಕೆ ಇಲ್ಲ
10	ಫ್ಲೋರೈಡ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	1	1.5
11	ನೈಟ್ರೇಟ್	ಮಿಲಿಗ್ರಾಂ/ಲೀಟರ್	45	ಸಡಿಲಿಕೆ ಇಲ್ಲ
12	ಒಟ್ಟು ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ	ಯಾವುದೇ 100 ಎಂಎಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಬಾರದು.		
13	ಇ.ಕೋಲಿ ಅಥವಾ ಥರ್ಮೋಟಾಲೆರಂಟ್ ಕೋಲಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ	ಯಾವುದೇ 100 ಎಂಎಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾಗಬಾರದು.		

ಆಧಾರ: ಜೆಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಅನುಬಂಧ-XI

ಅನುಬಂಧ 6.1

ಐಬಿಟಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವರಗಳು

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-6.5.1, ಪುಟ 73)

ಐಬಿಟಿ ಪರಿಕರ	ಉದ್ದೇಶ	ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳು
ಫೋನ್ ಸಂವೇದಕಗಳು	ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ನೀರಿನ ಹರಿವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು.	ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು, ಪಂಪಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು
ಒತ್ತಡ ಸಂವೇದಕಗಳು	ಪೈಪ್ ಸಿಡಿಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಸಮ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.	ಮುಖ್ಯ ವಿತರಣಾ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಜಲಾಶಯಗಳು, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು
ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಂವೇದಕಗಳು	ಪಿಎಚ್, ಟರ್ಬಿಡಿಟಿ, ಕ್ಲೋರಿನ್ ಮತ್ತು ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕದಂತಹ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವುದು.	ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು, ಜಲಾಶಯಗಳು, ವಿತರಣಾ ಜಾಲ
ಮಟ್ಟದ ಸಂವೇದಕಗಳು	ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.	ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಜಲಾಶಯಗಳು, ಸಂಪ್‌ಗಳು
ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ವಾಟರ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳು	ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನೈಜ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು.	ವಸತಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಪರ್ಕಗಳು
ಟರ್ಬಿಡಿಟಿ ಸೆನ್ಸರ್‌ಗಳು	ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು.	ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು, ಜಲಾಶಯಗಳು, ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು
ಕ್ಲೋರಿನ್ ಉಳಿಕೆ ಸಂವೇದಕಗಳು	ಅತಿಯಾದ ಕ್ಲೋರಿನೀಕರಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೋಂಕುಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಳಿದ ಕ್ಲೋರಿನ್ ಅನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು.	ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನಂತರದ ಅಂಶಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ವಿತರಣಾ ಬಿಂದುಗಳು
ತಾಪಮಾನ ಸಂವೇದಕಗಳು	ನೀರಿನ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಇದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು.	ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು
ಪಿಎಚ್ ಸಂವೇದಕಗಳು	ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ರುಚಿಕರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರಿನ ಆಮ್ಲೀಯತೆ/ಕ್ಷಾರೀಯತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.	ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು, ವಿತರಣಾ ಮಾರ್ಗಗಳು

ಐಬಿಟಿ ಪರಿಕರ	ಉದ್ದೇಶ	ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳು
ಆದ್ರ್ವತೆ ಸಂವೇದಕಗಳು (ಸಲಕರಣೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ)	ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತೇವಾಂಶದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ, ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.	ಪಂಪಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಗಳು
ಸೋರಿಕೆ ಪತ್ತೆ ಸಂವೇದಕಗಳು	ನೀರಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನೈಜ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.	ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು, ಪಂಪಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು
ಡೇಟಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಡ್ಯಾಶ್‌ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು	ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಂವೇದಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯೀಕರಿಸುವುದು.	ಕೇಂದ್ರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಚೇರಿಗಳು

ಆಧಾರ: ಜಿಜಿಎಂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ಸಂಕ್ಷೇಪಣಗಳ ಗ್ಲಾಸರಿ

ಸಂಕ್ಷೇಪಣ	ಪೂರ್ಣ ನಮೂನೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಮೂನೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ
ಬಿಐಎಸ್	ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬ್ಯೂರೋ
ಸಿಎಎ	ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ
ಸಿಎಫ್‌ಸಿ	ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ
ಸಿಜಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ	ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿಭಾಗ
ಸಿಜಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ	ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿ
ಸಿಐಪಿಇಟಿ	ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪೆಟ್ರೋಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಸಿಎಸ್‌ಆರ್	ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ
ಡಿಎಪಿ	ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ
ಡಿಎಂಎ	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಪನ ಪ್ರದೇಶ
ಡಿಪಿಆರ್	ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ
ಡಿಬಿಒಟಿ	ವಿನ್ಯಾಸ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿರ್ವಹಣೆ ವರ್ಗಾವಣೆ
ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ	ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್
ಇಎಲ್‌ಎಸ್‌ಆರ್	ಎತ್ತರ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲಾಶಯ
ಎಫ್‌ಜಿಡಿ	ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ
ಎಫ್‌ಹೆಚ್‌ಟಿ	ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಮನೆಯ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ
ಎಫ್‌ಟಿಕೆ	ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳು
ಜಿಪಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ
ಜಿಪಿಡಿಪಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ
ಐಎಂಐಎಸ್	ಸಂಯೋಜಿತ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಐಎಸ್‌ಎ	ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಸ್ಥೆ
ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಎ	ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
ಜೆಜಿಎಂ	ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್
ಕೆಪಿಆರ್ ಕಾಯ್ದೆ	ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆ
ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ
ಎಂಎಐಎಸ್	ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ
ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ಯೋಜನೆ
ಒಎಚ್‌ಟಿ	ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು
ಒ&ಎಂ	ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ
ಪಿಆರ್‌ಐ	ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆ
ಆರ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್	ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು
ಎಸ್‌ಬಿಎಂ	ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್
ಎಸ್‌ಸಿಎಡಿಎ	ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಸ್ವಾಧೀನ
ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಸಿ	ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ
ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಮಿತಿ
ಎಸ್‌ವಿಎಸ್	ಏಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ
ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಂ	ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಿಷನ್
ಟಿಪಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ
ವಿಎಪಿ	ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ
ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ	ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ
ಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿಪಿ	ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕ
ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಟಿಪಿ	ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ
ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಕ್ಯೂಎಂ&ಎಸ್	ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು
ಝಡ್‌ಪಿ	ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ

ಪದಕೋಶ

ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (BIS):	ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ.
ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ	ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿದ 73ನೇ ಸಿಎಎ ರಂತೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಕಾಯಿದೆ.
ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ.
ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿ	ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿದೆ.
ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ	ಒಂದು ಕಂಪನಿಯು ತನಗೆ, ತನ್ನ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ವಯಂ-ನಿಯಂತ್ರಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾದರಿ.
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾಪನ ಪ್ರದೇಶ	ನೀರಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ನೀರು ವಿತರಣಾ ಜಾಲದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ.
ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ	ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ, ಯೋಜನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲೆ.
ಕಾರ್ಯತ್ಮಕ ಮನೆಯ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ	ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೆಯ ನಳ ಸಂಪರ್ಕ.
ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಕ್ಷಾ ಕಿಟ್‌ಗಳು	ಹೊಲದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳಂತಹ ನಿಯತಾಂಕಗಳಿಗೆ ಪೋರ್ಟಬಲ್ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆ.
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ	ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವಿವಿಧ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆ.
ಸಂಯೋಜಿತ ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
ಅನುಷ್ಠಾನ ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.
ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್	2024ರ ವೇಳೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆ	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪದ ಮೂರು ಹಂತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನ.
ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ	ಬಹು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ.
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ಅದರ ಉದ್ದೇಶಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆ	73ನೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವ-ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.
ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು	ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್	ಭಾರತದ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೀದಿಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿಯಾನ.
ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ದತ್ತಾಂಶ ಪಡೆಯುವಿಕೆ	ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಮಾಡಲಾದ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂವಹನಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆದಾರ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ.
ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ	ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿರುವ ಆಯೋಗ.
ಏಕ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ	ಒಂದೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ.
ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ	ಭಾರತದ ಮೂರು ಹಂತದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬ್ಲಾಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿದೆ.
ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ	ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನೆ.
ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕ	ಕಚ್ಚಾ ನೀರಿನಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಸೌಲಭ್ಯ.
ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ	ಭಾರತದ ಮೂರು ಹಂತದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿದೆ.